

DABARTIES BILDESIUOS

KATALIKŲ BAŽNYČIA,
ŽMONIŲ TEISIŲ
APGYNĖJA

Šiandien yra didelis krypimas suteikti valstybei visokeriopą galę, kuri teisetai priklauso atskiriems asmenims ar grupėms. Bet valstybė neturi teisės atimti valdžią iš tų, kurie yra ją gavę pirm jos; prigimtines teisių individų ir šeimų.

Šv. Tėvas Popiežius tuo klausimu rašo: "Valstybė neprivalo absorbuoti nei piliečio nei šeimos; yra teisinga, kad ir atskiram žmogui ir šeimai būtų leista laisvai veikti savo nusi-manymu, kol jie nedaro skriaudos nei visuomenei nei atskiram žmogui... Kadangi valdžia pareina nuo Dievo ir yra lyg paties Dievo dalyvavimas valdyme, todėl reikia valdyti taip, kaip kad Dievas tai daro, kuris vienodai ir tėviškai rūpinasi atskirais ir visais daiktais. Užtat, jei visuomenei ar atskiriems luomams yra padaryta skriauda, ar ji tik grąšo įvykdyti, jei to negalima kitaip prašalinti, ar sulaikyti, tuomet reikia, kad vyriausybė įsikištų. Ir visuomenės ir atskirų žmonių gerovei svarbu, kad visur būtų ramybė ir tvarka, kad šeimos tvarkytųsi ir gyventų Dievo įsakymais bei igimtėmis įsakytais, kad valdžia būtų praktikuojama ir gerbiama; kad privatus ir viešas gyvenimas būtų doras; kad teisybė šventai būtų pildoma, neleidžiant be baimės vienam kito skriausti, kad augtų piliečiai, kurie būtų tikę remti ir ginti visuomenę.

"Valstybės įstatymai neprivalo griebtis daugiau nei toliau siekti kai to reikalauja blogybės ar pavojaus prašalinimas. Visų piliečių teisės privalo būti šventai gerbiamos; vyriausybė turi rūpintis, kad kiekvienas galėtų naudotis savo teisėmis, drausdama ir baudama kiekvieną už teisių laužymą. Bet ginant atskirų žmonių teises, reikia ypač atsižvelgti į darbininkus ir neturtelius ir jais labiausia rūpintis".

Iš šv. Tėvo žodžių aišku, kad kiekviena teisėtą valdžią paina iš Dievo, ir dorovinis įstatymas apriboja valstybės valdžią. Taigi neteisingas ir nemoralinis valstybės išleistas įstatymas priešinasi Aukščiausajai Valdžiai - Dievui, ir toks įstatymas pasidaro nebe įstatymas ir nėra privalomas pildyti. Valstybė yra atsiradusi paskia už atskirą žmogų ir šeimą, taigi ji turi tarnauti jiems ir jų teises šventai gerbti ir užlaikyti. Valstybė gali išleisti įstatymus liečiančius atskirus žmones ar šeimas, bet jos akcija yra apribota tėvų gale, kuri yra aukštesnė už valstybės galę; vaikas priklauso tėvams pirm negu jis priklauso valstybei.

Katalikas, kuris neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vaidintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

BŪNA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), KOVO (March) 16 D., 1937 M., No. 21.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

A + A

Kun. Jonas Kuras

Pereitą šeštadienį, 6:45 val. vakare pasimirė Scrantone Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas, Kun. Jonas Kuras. Sirgo vos keletą dienų ir mirė nuo širdies paralyžiaus. Velionis buvo milžiniško sudėjimo ir stiprios sveikatos, tad jo mirtis buvo netikėtas ir be galo apgailestautinas įvykis. Kas skaudžiausia, a. a. Kun. J. Kuras šią vasarą būtų sulaukęs 50 metų kunigystės jubiliejaus, prie kurio Scrantono lietuviai labai uoliai rengėsi. Jis buvo lygiai 73 metų amžiaus.

Kun. J. Kuras gimė 1864 m. Griškabūdžio parapijoje. Mokslus ėjo Marijampolės gimnazijoje ir baigė Dvasinę Seinų Seminariją. Iššvestas į kunigus 1887 m., jis keletą metų vikaravo Mozuriuje, iš kur atvyko Amerikon apie 40 metų atgal. Klebonavo Forest City, Pa., kur pastatė labai gražią bažnyčią ir jaukią kleboniją. Iš ten buvo perkeltas į Šv. Juozapo parapiją Scrantone tais laikais, kada ėjo smarki kova tarp laisvamanių ir katalikų už vadovybę. Keista gal kam atrodyti, kad laisvamaniai būtų kesinęsi tvarkyti katalikų parapijas, bet taip išties buvo. Jie pasikvietė į pagalbą nezaležninkus. Pasidėkojant neišskirtiems Pensilvanijos įstatymams del bažnytinių nuosavybių, nezaležninkams su Mikevičiu priekyje laikinai pavyko laimėti bylą teisme ir jie net buvo įsibrovę į Šv. Juozapo bažnyčią ir keletą metų ją valdė. Bet čia pasireiškė neilstama katalikų klebono kun. Kuro energija ir ištvermė. Nors byla po bylos būdavo pralaimėta, bet jis nenuleido rankų ir toliai bylinėjosi, kol galutinai laimėjo ir atvadavo Šv. Juozapo bažnyčią katalikams. Čia kaip tik visoje savo galioje pasireiškė didvyriška kun. J. Kuro asmenybė. Kaip tikras dvasios milžinas jis nugalėjo visus priešus laisvamanių ir nezaležninkų ir stipriai ranka valdė parapiją per dvidešimt metų. Jis buvo tvirtas ir tiesus lietuvis, nemėgęs jokio kompromiso. Stipriai stovėdamas Bažnyčios ir tautos sargyboje išliko iki mirties uolus darbuotojas ir mūsų išėivijos pažiba. Jo mirtis tai didelis mūsų išėivijai nuostolis. K.

Valstybė gali uždėti tėvams įsakymą vaikams mokytis (nes nemokslas būtų visuomenei bloga), bet ji negali įsakyti į kokią mokyklą siųsti vaikus arba iš kokių knygų mokytis, nes tėvai turi vyriausią teisę ant savo vaikų.

Taigi valstybės užduotis yra ginti ir apsaugoti žmonių teises, o ne jas ab-

sorbuoti ir padaryti piliečius savo vergais. Katalikų Bažnyčia gindama žmonių teises skelbia brolybę, teisingumą ir meilę, ji nori visus padaryti Viešo Amžinojo Tėvo vaikais ir Broliais Kristuje... T.

Siela — didžiųjų brangenybių kasykla; mokėk ją iškasti — suprasti siejos didenybę.

ŠV. TĖVO SVEIKATA PABLOGĖJO

Vatikanas — Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI, kuris buvo bešveikstas, įvykus oro permainai, vėl pasiūti silpnas ir turėjo atsigulti. Gydytojai sako, kad Šv. Tėvo sveikatos pablogėjimas, greičiausiai bus dėl oro permainos ir nuovargio. Šv. Tėvas jau buvo tiek sustiprėjęs, kad jis netik dalyvavo Kardinolų susirinkime, bet net jam pirmininkavo.

Šv. Tėvas, kad ir jaučiasi silpnas, bet įsakė Šv. Petro kanauninkams pri-ruošti baziliką, kad jis galėtų dalyvauti Velykų sekmadienį pontifikalėse šv. mišiose. Gydytojai dar kartą prašė Šv. Tėvo nutraukti visus darbus kol oras pagerės.

SOVIETAI ATŠAUKĖ PASIUNTINI IŠ ISPANIJOS

Maskva — "Tasso" žinomis, Sovietų Sąjungos centralinio vykdomojo komiteto prezidiumas Sovietų Sąjungos pasiuntinį Ispanijai. Rozenbergą nutarė iš tų pareigų atšaukti. Jam būsiančios pavestos kitos pareigos. Į jo vietą Ispanijoje skiriamas Gai-kisas.

ŠV. TĖVAS KARDINOLŲ SUSIRINKIME

Vatikanas — Kovo 11 d. įvyko Kardinolų susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 20 Kardinolų. Susirinkimą vedė pats Šv. Tėvas. Planuojama Ethiopijoje įsteigti penkias bažnytines provincijas ir praplėsti misisionieriavimą.

EKSPLOZIJĄ KASYKLOJE

Du Užmušta, 17 Užgriauta

Logan, W. Va. — Ketvirtadienį, kovo 11 d., Macbeth kasykloje įvyko eksplozija. Du darbininkai užmušta, 17 užgriauta. Maža vilties, kad užgriautieji darbininkai bus išgelbėti.

UŽSIMOKĖJO \$1 BAUSMĘ 6 CIGARETAIS

New York — Teismas nubaudė Thomas Thorsen doleriu už rūkymą požemyj, ir kada nubaustasis pareiškė, kad jis neturįs pinigų, tai teisėjas leido jam užsimokėti bausmę 6 cigaretėmis.

GAISRAS PADARĖ \$400,000 NUOSTOLIŲ SPRINGFIELDE

Springfield, Mass. — Sekmadienį, kovo 14 d., Carlisle bloke, kuriame buvo didžiulis sandėlys ir krautuvė geležinių daiktų, kilo gaisras ir padarė \$400,000 nuostolių. Šeši gaisrininkai sužeisti.

Sukilėliai Triuškina Madrido Linijas

ARESTAVO CIO AGENTĄ

Nashua, N. H. — Policija areštavo Industrijinės Organizacijos Komiteto agentą ir teismas jį nubaudė už kurstymą darbininkų streikuoti.

Lawrence, Mass. — Industrijinės Organizacijos Komiteto agentas pareiškė, kad audenyčių kompanijoms bus įteiktas darbininkų reikalavimas pakelti algas 20 nuošimčių ir \$18 minimum alga savaitėje ir 35 valandų darbo savaitę.

Salem, Mass. — United Shoe and Leather Workers unijos viršininkai ir dirbtuvių savininkai turėjo pasitarimą. Darbininkai reikalauja pakelti algas 15 nuoš. Unijistai nutarė prisidėti prie CIO.

Nashua, N. H. — J. F. McElwain Shoe kompanija darbininkams vėl pakėlė algas 5 nuoš. Toji kompanija pakėlė algas 5 nuoš. du mėnesiai atgal.

Billerica, Mass. — Talbot Mills darbininkai išėjo į streiką. Reikalauja \$22 algų į savaitę.

SIAUČIA BADAS

"Vilniaus Žodžio" korespondentų žiniomis, Brėslaujos apskr. siaučias badas.

J. V. TARYBA ĮSAKO GRAŽINTI DARBAN 4000 DARBININKŲ

Washington, D. C. —

Kovo 15 d. — Jung. Valstybių Darbo Santykiavimo Taryba, išklausius darbininkų ir darbdavių liudininkų, padarė sprendimą ir įsakė Remington Rand kompanijai gražinti darban 4000 darbininkų, kurie peritais metais streikavo ir dėlto jiems buvo atsakyta darbas. Kompanija griežtai atsisakė priimti darbininkų reikalavimus. Ji visiškai atsisakė tartis su Amerikos Darbo Federacijos viršininkais, kurie atstovavo streikuojančius darbininkus.

Darbo departamento sekretorė Miss Perkins, po tokio J. V. Darbo Santykiavimo Tarybos sprendimo, pakvietė Remington Rand kompanijos ir Amerikos Darbo Federacijos viršininkus atnaujinti derybas.

John P. Frey, ADF, metalo amatninkų unijos pirmininkas griežtai pasmerkė Social Security tarybą už tai, kad ji užsisakė iš Remington Rand Kompanijos ofiso reikmenų vertės \$57,500, kada kompanija taip žiauriai pasielgė su darbininkais, išmesdama juos į gatvę.

LIETUVOS KONCERTĄ TRANSLIUOS AMERIKA

Kauno radiofonas balandžio 12 d. rengia koncertą Europai. Koncertą rengti padeda tarptautinė radiofuzijos sąjunga. Radiofonui atsiuntė laišką Amerikos "National Broadcasting Company, Inc", pranešdama, kad ji imasi Lietuvos koncertą pertransliuoti Amerikai. Ta bendrovė turi kelias dešimtis siunčiamųjų radio stočių įvairiose Amerikos vietose. Amerikos lietuviai vėl turės progos girdėti koncertą iš savo tėvynės.

19,400 DARBININKŲ NETEKO DARBO

Detroit, Mich. — Briggs Manufacturing kompanija, kuri išdirba Chrysler korporacijos automobiliams viršus, iš savo 33,750 darbininkų atleido iš darbo 19,400 darbininkų dėl streiko Chrysler automobilių dirbtuvėse. Chrysler korporacijos dirbtuvėse padaro Chrysler, Dodge, Plymouth ir DeSoto automobilius, o tiems automobiliams viršus padaro Briggs Manufacturing kompanijos dirbtuvėse.

Chrysler korporacija prašo teismo išduoti draudimą prieš sėdinčius streikierius dirbtuvėse. Neabejojama, kad korporacija draudimą išgaus, ir kas po to. Galimas daiktas, kad korporacija ir United Automobile Workers unija bus priversti pradėti taikos derybas. Spėjama, kad darbininkai streiką laimės.

Briggs Manufacturing kompanijos viršininkai jau dabar pradėjo derybas su UAW unija, nes nujaucia, kad ir jos darbininkai gali išeiti į streiką.

PASAULIO RIEBIAUSIAS VYRAS MIRĖ

Flomaton, Ala. — Kovo 11 d. mirė "Happy Jack" Eckert, 63 m. amžiaus, kuris svėrė 739 svarus. Jis skaitėsi riebiausias ir sunkiausias vyras pasaulyje.

RAUDONIEJI BANDO SUSISTIPRINTI, BET NEVYKSTA

Madridas, Ispanija —

Pranešama, kad Ispanijos sukilėliai žygiuoja pirmyn į Madridą, triuškindami raudonųjų valdžios kariuomenės linijas. Raudonieji sako, kad sukilėlių kariuomenėje esą apie 120,000 italų ir vokiečių. Italijos diktatorius Mussolini įsakęs pulti raudonuosius ir visiškai juos sutriuškinti.

Raudonųjų vadas gen. Jose Miaja mobilizuoja ir vaikus, kad kaip nors su-laikytų sukilėlių puolimą, bet nevyksta. Sukilėliai užėmė svarbų miestą, Arriaca, kuris stovi ant kario-riojo Henarės upės kranto. Sukilėliai triuškina raudonųjų karines jėgas bežygiuodami pirmyn per 28 mylias į Madridą.

Raudonųjų valdžios policija ir karininkai Madride areštavo apie 30 žmonių, kuriuos kaltina sąmokslu ir sabotažavimu prieš raudonuosius. Kaltinamųjų vadas esąs Exuperio Munoz Gonzales, gen. Franco esąs simpatizatorius.

Italų karininkas, kuris sakosi esąs leit. Gaetano Borusi, Italijos reguliarės armijos karininkas sako, kad iki pavasario raudonųjų valdžios karinės jėgos bus sutriuškintos ir Ispanijoje bus fašistinė valdžia.

MERGINOS SĖDĖDA- MOS LAIMEJO STREIKĄ

Indian Orchard, Kovo 12 d. — Hodges Carpet kompanijos darbininkės sustreikavo. Jis reikalavo pakelti algas. Kompanijos viršininkas įjėgęs į dirbtuvę su sužinojęs, kad merginos streikuoja, priėmė darbininkų reikalavimą. Streikas tęsėsi tik vieną valandą.

NUBAUDE UŽ NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

"Vilniaus Žodžio" 8 nr. rašoma, kad švenčionių gyventoją lietuvi Vincą Sauką storasta nubaudė 25 auksiniais už Naujų Metų sutikimą, kurio metu dalyvavo keletas jo giminačių, kaimynų svečių.

A + A

KUN. JONUI KURUI

MIRUS

LDS. Centro Valdyba, "Darbininko" Redakcija, Administracija reiškia gilią užuojautą broliui p. Pranui Kurui ir jo žmonai, LDS. 3 kp. nariui, Norwood, Mass.

Katalikiškos Spaudos Stiprinimo Klausimu

Visi žinome ir supranta-me, kad spauda — laikraš-čiai yra galingas ir abiem aštrus ginklas, su kuriuo galima atlikti gerą audin-gą darbą; apšviest skaity-tojų protą; sužadint jų širdyse dorovinius jaus-mus, tautinį susipratimą. Taipgi priešingai ta pati spauda, blogoje dvasioje vedama, gali skaitytojus sukvalinti ir nupuldyti jų dorą.

Geroji spauda, kuri švie-čia skaitytojų protą, kelia jų dorą ir tautinį susipra-timą, yra katalikiški laik-raščiai ir knygos. Blogoji spauda yra ta, kuri nieki-na Dievą, ardo tikėjimą, skleidžia bedievybę. Su bedievybe sykiu eina ir mo-ralis, dorinis susmukimas. Supuvęs moraliai žmogus nebega-li jau būti geras tautos narys.

Kadangi mūsų laikais y-ra žymiai paplitusi tarpe mūsų lietuvių blogos spau-dos įtekmė, tad mes katalikais matome būtiną reika-lą stiprinti savo katalikiš-kąją spaudą. Mes privalo-me rūpintis, kad ji būtų plačiai katalikų skaitoma, kad tuomi atremtų tą blo-gą įtekmę, kurią skleidžia bedieviškoji spauda.

Šis klausimas buvo pla-čiai svarstomas Naujos Anglijos katalikų seime-lyje, kurs įvyko 22 vasa-rio šių metų, Worcester, Mass. Šiame seimelyje liko išrinkta komisija, kurion įeina žemiaus pasirašę as-menys, kurie visokiais ga-limais būdais ir priemonė-mis, pagelbstint idealiai katalikų visuomenei, dirbs katalikiškos spaudos stip-rinimo darbą.

Mūsų katalikiškoji spau-da stiprės, kuomet dau-ginsis jos skaitytojų skai-čius. Kad mūsų katalikiš-kų laikraščių skaitytojų skaičius augtų, mūsų laik-raščiai turi būti pilni vi-siems įdomių žinių ir gerų pamokinančių straipsnių. Kad mūsų laikraščius to-kiais padaryti reikia tu-rėti nemažą skaičių gerų

sumaniai valdančių plunk-sną bendradarbių — rašy-tojų. Bendradarbių, norin-čių rašyti mūsų laikraš-čiams žinias ir straips-nius, atsirast, jeigu tik ga-lėsime bendradarbiams už jų raštus atlyginti nors kiek pinigais.

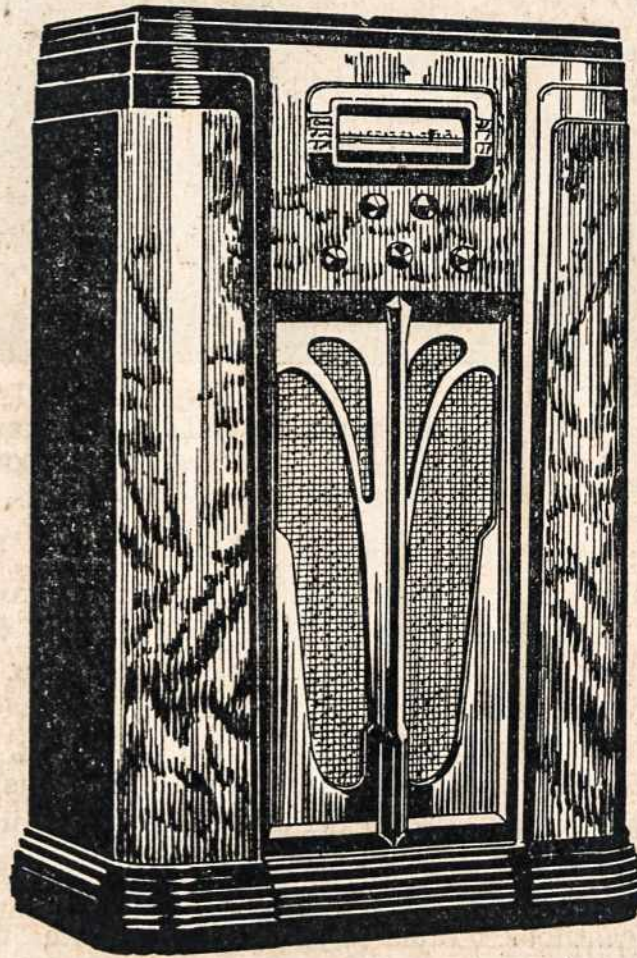
Tad katalikų seimelis suprasdamas katalikų spaudos stiprinimo svar-bą paveda mums komisi-jai tą darbą varyti pir-myn. Komisijos darbas bus ant tiek pasekmingas ir vaisingas, ant kiek jis bus katalikų visuomenės remiamas. Tad šie kviečia-me nuoširdžiai visas kata-likiškas organizacijas ir pavienius asmenis, nors, kad ir su nedidele auka prie šio darbo prisidėti. Auką prašome siųst šio spaudos stiprinimo fondo išdininkui adresu: Rev. V. Puidokas, 12 Casimir St., Westfield, Mass. Draugijų ir pavienių asmenų vardai, aukavusių bent nemažiau 25c. bus skelbiama laikra-ščiuose.

Kadangi Naujos Angli-jos, Bostono apylinkėje daugiausia yra skaitomas "Darbininkas", "Studentų žodis" ir "Vytis", tad šių trijų laikraščių bendra-darbiams ir bus teikiamas atlyginimas už raštus ir juose bus talpinama at-skaitos ir įvairūs pranešimai apie šios komisijos veikimą.

Be to minėtų laikraščių gerbiamų skaitytojų pra-šome nepatingėti parašyti mums komisijai laiškelių ir pažymėti kokie straips-niai ir žinios "Darbininke", "Studentų žodyje" ir "Vy-tyje" geriausiai patinka ir kokių straipsnių ir žinių būtų dar pageidautina. Tos skaitytojų pastabos bus rekorduojamos ir pa-gal jų komisija vadovau-damos skirs atlyginimą rašytojams, kurių raštai skaitytojams labiau patin-ka.

Kad neapsunkint virš minėtų laikraščių redakto-rius bereikalingu darbu,

GENERAL ELECTRIC Focused Tone Radio

MODELIS E-126

Kaina \$165.00

Sis General Electrical Radio tikrai yra stebėtinai savo grožiu ir visais vėliausios mados įtaisymais. Jo tonas yra labai malonus ir švelnus — jo klausytis tai malonumas. Prieš Velykas įsigyk šį radio, tai turėsite tikrai linksmas Velykų šventes.

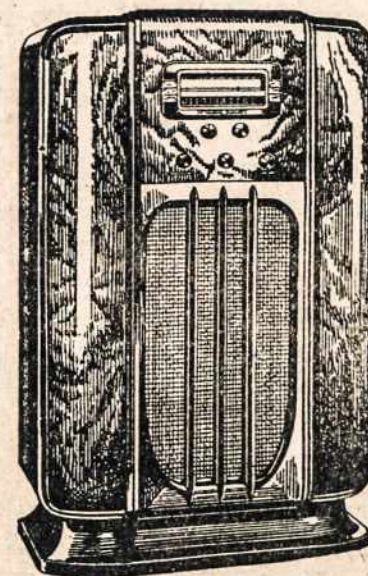
Kur nusipirkę tikrai pasidžiaugsite ir niekad nesigailėsite jį pirkę. Jei nori turėti gražiausios muzikos ir koncertų, ateik į mūsų krautuvę ir įsigyk šį radio.

MODELIS E — 155

TURI 15 METALINIŲ TUBŲ

Colorama Dial. Automatic Frequency Control. Personalizer. Silent Tuning. Sentry Box. Sliding-rule Tuning Scale. 15-inch Stabilized Dynamic Speaker. Music-Speech Control. Bass and Treble Compensation. Tuning Range: U.S. Weather Reports, Standard Broad-casts, International Short-wave, Police Calls, Amateurs, Aviation Reports, Ultra-Short-wave. Two-way Police Communication, Experi-mental Broadcasts. Automatic Volume Control. Thirty-five watts output.

Cabinet: This Classical-modern Console Cabinet is thoroughly cus-tom in design and character of materials. The front panel, of carefully matched American butt, walnut veneer, rolls gracefully over the cabinet top. Solid walnut grille. The finish is in two-tone walnut. Handrubbed to a satin-like lustre.

Modelis E - 155

\$195.00

UNION ELECTRICAL SUPPLY Co. Inc.

92 High Street Boston, Mass.
Samuel Kaufman, Prezidentas ir Kasininkas
Telefonas LIBerty 2337

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVOS NAUJENOS (Lietuvos Pasiuntinybės Žinios)

Washington, D. C. — Ministeris Lozoraitis apie santykius su Lenkija. Lie-tuvos Seime buvo patiek-tas užsienio ministeriui vadauskui, 16 Winfield St. So. Boston, Mass.

Komisija kas 6 mėnesiai, arba ir dažniau jeigu bus reikalas, laikys savo susi-rinkimus ir sulig galimybės ir fondo ištekliaus bendradarbiams teiks at-lyginimą už raštus. Spaudos Stiprinimo Komisija:

Pr. Razvadaskas, Pirmininkas 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Ona Jerackaitė, Raštininkė 16 Wells St., Lawrence, Mass.
Rev. V. Puidokas, Išdininkas 12 Casimir St., Westfield, Mass.
Fondo Iždo Globėjai: Kun. Pranas Skrodenis, MIC. 41 Providence St., Worcester, Mass.
Steponas Bugnaitis, 883 Cambridge Str., Cambridge, Mass.
(P. S. Taipgi prašome "Studen-tų žodžio" ir "Vytio" šį atsi-au-kimą persispausdinti).

paklausimas apie santy-kius su lenkais. Užsienių Reikalų Ministeris p. St. Lozoraitis kovo 6 dieną kalbėjo Seime ir, sulgy "Eltos" pranešimo, prie tos progos, atsakė į lenkų užsienio ministerio p. Becko neseniai padarytą pranešimą Varšuvos Seime. "Lozoraitis pažymėjo — sako 'Eltos' telegrama — kad Beckas savo kalboje nutylėjo, jog visa Lie-tuvos Lenkijos problema glūdi pačios Lenkijos pa-darytoje Lietuvai skriaudoje. Toliau Lozoraitis pri-minė 1920 įvykius kada Želigovskio kariuomenės dalys, pradžioje paskelb-tos sukilėliais, paskui pa-ties Pilsudskio pripažintos veikusios jo įsakymu, už-ėmė Vilnių. Lozoraitis pa-brėžė, kad jei tie įvykiai nebūtų įvykę, tai nebūtų dabartinės santykių pa-dėties, pridurdamas, kad Lietuva statė ir ateityje statys savo santykius su kitomis valstybėmis, jų tarpe ir su Lenkija, ant teisės ir taikos pagrindo. Atsakydamas į Becko žo-

džius, dėl to kad jis laiko atšaukimu kredito Lietu-vos vyriausybei Lozoraitis pareiškė, kad "jei jie reikš-tų atskleidimą Lenkijos noro šitokiu būdu sukons-truoti sau pretekstą prieš Lietuvą, tai turėčiau čia pat atkreipti pasaulio opi-nijos dėmesį į šitokių Len-kijos planų tikslus ir į tai pasirušti. Čikagoje tam kad minėti tikslai nesu-koderinami su visuotiniu mitetas, bet ar yra kas da-žmonijos troškimu bei darbų ramumui, pastovu-mui ir taikai saugoti". Po Philadelphia, Pittsburgh, to Lozoraitis minėjo pa-skutiniaisiais metais abiejų valstybių santy-kiuose įnešti ką naujo, pridurdamas, kad tuos ir senosios kartos" atsto-kontaktus lydėjo smūgiai į jautriausią Lietuvos šir-dies vietą — persekiojimai Vilniaus lietuvių. Toliau nabrėžė, kad tarsi koks fatumas vertė anoje pusė-je kaskart radikališkai paneigti dešiniąją ranką, tai, kas kairioje galėjo pa-sirodyti kaip geros valios pasireiškimas. Lozoraitis pridūrė, kad nepaisydama tų skaudžių patyrimų, Lie-tuva savo taikingos politi-kos nepakeis".

Gerb. R. Skipitis, Drau-gijos Užsienių Lietuviams Remti (DULR) pirminin-kas, prašė paskelbti spau-doje šitokią jo pakvietimą: "Ir šiais 1937 metais Pa-langoje suruošime užsie-nyje besidarbuojantiems lietuviams švietimo dir-voje lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos kur-sus. Visi kursantai laike 30 dienų gauna nemoka-mai butą ir maistą, o ke-lionės išlaidas turi iš sa-vo lėšų apmokėti. Kursų pradžią liepos mėnesio pirmose dienose. Nori stoti į kursus turi išank-sto pasiųsti DULR pa-reiškimus ir gavę mūsų teigiamą atsakymą apie priėmimą į tuos kursus gali vykti į Lietuvą".

Prancūzų Misią

ATVYKSTA Į AMERIKĄ

Paryžius, Prancūzija — Kovo 11 d. iš Le Havre laivu Cuba išvyko Pran-cūzų Tautinė Misią į Jung. Valstybes dalyvau-ti minėjime 250 metinių mirties sukaktuvių senos Prancūzų - Amerikos im-perijos įsteigėjo, Cavalier De La Salle. Minėjimas į-vyks kovo 27 d., New Or-leans.

Girdėti, kad Lietuvos sportininkai šios vasaros metu rengiasi aplankyti Amerikos lietuvių; būda-mi patys jauni, jie ypač nordtų susitikti čia su lie-tuviškuoju jaunimu ir

VALGOMUJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES
Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue, Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue, DORCHESTER, MASS.

PERKINS SQ. CASH MARKET
Povilas Baltrušičius, sav. 490 Broadway, Tel. SOU 3120

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS. ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINE DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkė — Eva Markšenė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298
Vice-pirm. — Ona Jankienė, 1428 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Bronė Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. PAR 1864-W
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 29 Whipple Ave., Roslindale, Mass. Tel. Parkway 0558-W
Išdininkė — Ona Stanifilutė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Pardavė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — Ona Stanienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

jaunimo organizacijomis, veikiančiomis švietimo, kultūros bei sporto srity-se. Tokis jaunimo susitiki-mas yra beabejo labai rei-kalingas. Kad tasai susiti-kimas būtų ir įdomus ir naudingas ir kad paliktų amžinai neišdildomą ispū-dį, — reikalinga kiek nors pasirušti. Čikagoje tam tikslui veikia specialis ko-derinami su visuotiniu mitetas, bet ar yra kas da-žmonijos troškimu bei darbų ramumui, pastovu-mui ir taikai saugoti". Po Philadelphia, Pittsburgh, to Lozoraitis minėjo pa-skutiniaisiais metais abiejų valstybių santy-kiuose įnešti ką naujo, pridurdamas, kad tuos ir senosios kartos" atsto-kontaktus lydėjo smūgiai į jautriausią Lietuvos šir-dies vietą — persekiojimai Vilniaus lietuvių. Toliau nabrėžė, kad tarsi koks fatumas vertė anoje pusė-je kaskart radikališkai paneigti dešiniąją ranką, tai, kas kairioje galėjo pa-sirodyti kaip geros valios pasireiškimas. Lozoraitis pridūrė, kad nepaisydama tų skaudžių patyrimų, Lie-tuva savo taikingos politi-kos nepakeis".

SUDEGĘ TRYS VIEŠBU-ČIO GAISRE

Brattleboro, Vt. — Kovo 15 d. — Vakar viešbuty Princess ir Capitol teatre kilo gaisras. Ugnis greit apėmė medinį namą. Kilo panika. Trys žmonės sude-gė, 6 sužeidė, kurių tarpe trys gaisrininkai. Spėja-ma, kad ir daugiau žmonių nukentėjo, bet taip greit nebuvo galima sužinoti. Gaisras, gaisrininkų vir-šininko apskaičiavimu, pa-darė \$45,000 nuostolių.

PRANCŪZŲ MISIJA ATVYKSTA Į AMERIKĄ

Paryžius, Prancūzija — Kovo 11 d. iš Le Havre laivu Cuba išvyko Pran-cūzų Tautinė Misią į Jung. Valstybes dalyvau-ti minėjime 250 metinių mirties sukaktuvių senos Prancūzų - Amerikos im-perijos įsteigėjo, Cavalier De La Salle. Minėjimas į-vyks kovo 27 d., New Or-leans.

WILLIAM J. CHISHOLM
GRABORIUS
"ASMENISKAS PATARNAVIMAS"
331 Smith St., PROVIDENCE, R. I.
Telephone: Ofiso: Dexter 1952
Namų: PL 6286

BROCKERT'S ALE

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei nori atsigerti skanaus alaus ar ale, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Dabar galima gauti Brock-ert's nevien iš krano, bet ir buteliuose.

Brockert's ALE

Telefonas Worcester, 5-4334

81 Lafayette St., Worcester, Mass.

BOSTONO APIELINKES BROCKERT'S IR CREMO ALAUS Pardavė-jas ir Distributorius CHARLES WAYSHVILLE, pristato alų ballams, restoranams ir aludėms, šaukite: Ded. 1731.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Bendro Fronto Kolektoriai

Žmonės, nuvargę dėl depresijos ir nedarbo, dar daugiau yra varginami visokių rinkikų-kolektorių, kurie dedasi esą visuomenės veikėjai ir vilioja aukas garsiai skambantiems tikslams, pav., Lietuvos politikiams kaliniams (bolševikams) išlaisvinti, bendram frontui Ispanijoje palaikyti ir t. t. Žmonės, labai susivokią tuose dalykuose ir skambių obalsių suvilioti, pasikrapšto pakaušį ir auksą, daugiausiai delto, kad nežino, kaip čia tais kolektoriais nusikračius. Aukos plaukia, kolektoriai ir tie, kurie juos siuntė, pilnai patenkinti ir tik šaiposi iš tokios pigios žvejones. Jie turi gan miklių pasiaiškinimų, kur tos aukos eina ir kam jos sunaudojamos. Pasiaiškinimas labai lengvas: bendras frontas yra ir Ispanijoje ir Amerikoje. Čia jis reikalingas rašalui aikvoti, ten kraujui lieti. Ten kovojama plieno kardų, čia rašoma - agituojama plieno plunksna, reiškia, ginklas tapatingas, nes iš to paties metalo padarytas.

Taip nuraminę savo sąžinę (kokia ten pas juos bebūtų), bendro fronto ramstytojai jaučiasi kaip nekalti avinėliai ir renka aukas toliau, kad jos čia Amerikoje pasilikytų. Tuomi jie parodo ir nemaža patriotizmo, nes amerikoniško dolerio iš Amerikos taip ir neišleidžia. O jei koks tautininkėlis ar katalikėlis naiiviai prasižioja apie apyskaitas, tai bendrafrontiečiai tik tiek pastangų padaro, kad sutramdo gardų juoką. Tuo būdu jie sėdi gan saugioje pozicijoje, nes bendras frontas pas visus nežinėjus dabar madoje ir jo rėmėjus varžyti kokiomis ten apyskaitomis tai būtų visai ne moderniška.

Tačiau, moderniška, ar ne, mes apyskaitų vis dėlto reikalaujame. Tai visai natūralu, kad aukotojai žino, kur jų aukos eina — ar bendram frontui, ar bendram kišeninui. Katalikai, kurie per neapsižiūrėjimą aukuoja bendram frontui, turi ypatingą reikala žinoti, kur eina jų aukos. Bendrafrontiečiai veda labai griežtą kovą prieš katalikų idealus, tai tie nesusipratę aukotojai tegu bent žino, kad jų pinigai perka jiems komunistišką vergiją.

Žinoma, geriausia būtų, tiems katalikų neprietieliams visiškai aukų neduoti.

Naujos Ekonominės Sistemos Reikalas

Esame liudininkai tita- nas kraštutines ir dėl to niškos kovos tarp dviejų netinkamas sistemas ir ekonominių sistemų: kapitalistinės ir komunistinės. Komunizmas, nors ir Toji naujoji sistema tujaunas — puola; kapitaliz- rės būti pagrįsta teisingumas ginasi. Mūsų giliu įsitikinimu nei neribotasis grindus turėtų būti taip kapitalizmas, nei ateisti- pat dedamas sveikas indinis komunizmas negali pavidualizmas ir racionalus stoviai žmonių patenkinti, kolektyvizmas, privatinė ir dėl to negali būti ilgam nuosavybė, pajamų be laikui jų priimtos. Abidvi darbo panaikinimas, asjos dėda žmogui pančius, mens ir grupių laisvė, ininors kiekvieną savotiškų. ciatyva ir demokratija, Komunizmas primeta sabet ir planingas krašto vo sekėjams materialinė (ir viso pasaulio) ūkis bei pasaulėžiūrą, atima visas socialinė kontrolė. Šie laisvės ir padaro žmogų principai, kad ir atrodo valstybės vergu; kapitaliz- mas paverčia žmogų kapitalo vergu ir laiko didesnę žmonių dalį netikrumo, ir duodasi suderinami. vargo ir nerimo padėtyje. Abidvi sistemos nesiskaito su tikrąja žmogaus prigimtimi ir abidvi ją žeidžia. Nei viena, nei kita sistema negali patikrinti žmonėms ramumo, gero- vės ir darnaus progreso.

Visi, ir ypač mes, katalikai, turime didžią istorinę pareigą nebeatidėlioiant tiesti pagrindus naujai ekonominei sistemai, kuri pergyventų abidvi a-

giausiai tiesia kelią patsai neribotai kapitalizmas, duodamas rimto pagrindo ir nuolatinių akstinių organizuotai prieš jį kovai.

Krikščionių pasaulis dėl įvairių priežasčių jau bent 16-ka amžių yra pavėlavęs reikiamu gilumu ir platumu įvesti Kristaus mokslą į žmonių ekonominius santykius.

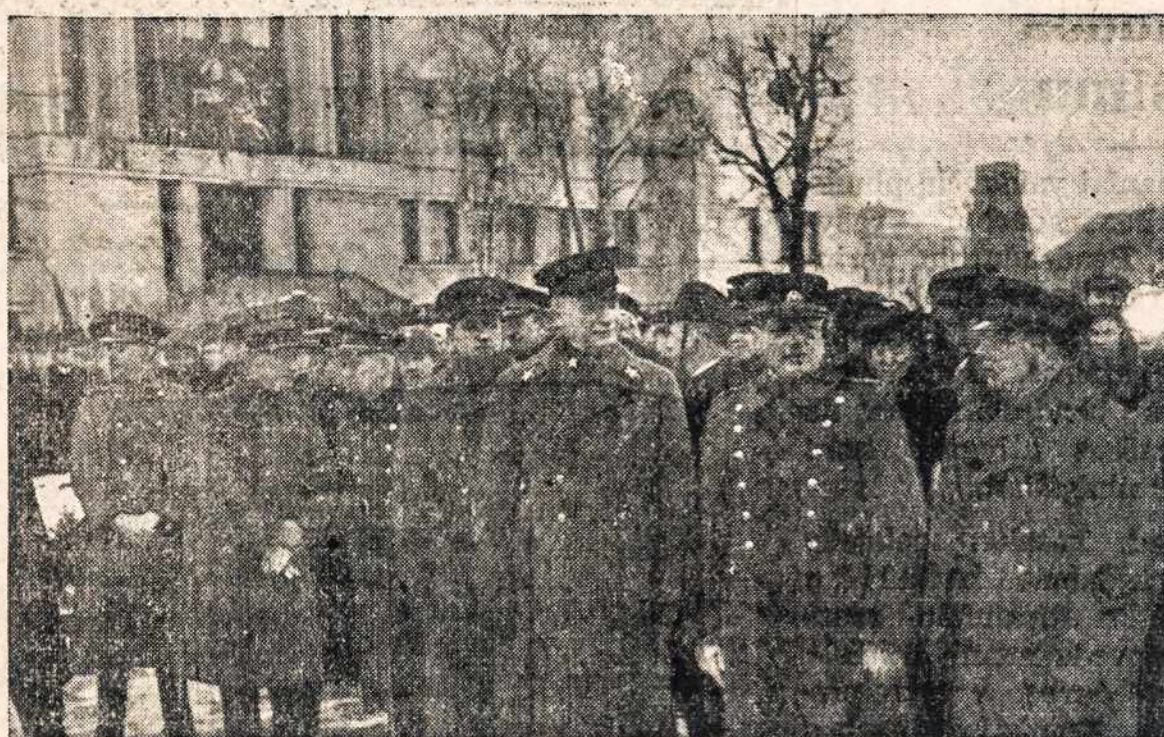
Buvo daroma šen ir ten sporadiškų tuo reikalu bandymų; tačiau nebuvo sudaryta, juo labiau nebuvo vedama į gyvenimo praktiką griežta ir darni sistema, atitinkanti Kristaus mokslo socialinius principus. Dabar jau mūsų vienuolika valanda. Tik Kristaus mokslo išpažintojai gali labiau negu kiti tokią sistemą pasiūlyti, ir tai padaryti jų yra šventa pareiga. Išvarginta žmonija, ypač darbininkų pasaulis, ilgai nebelaus, juo labiau, kad yra kas vilioja juos į žemišką "rojų". Jei Stalinui ar Trockiui pasisektų sukelti "sėkmingą" pasaulinę revoliuciją, arba jeigu naujas pasaulinis karas vėl civilizaciją paverstų griuvėsiais, kas beliktų tada iš nepriklausomos Lietuvos Respublikos?

Kapitalizmas turi, tiesa, ir gražių pusių. Jisai nepaprastai iškėlė materialinę kraštų kultūrą bei civilizaciją. Žmonių net gana žymiai daliai jisai teikia patogų gyvenimo sąlygų, duoda dar gausingesnių pažadų. Atsiranda turtuolių, galinčių ir norinčių būti mecenatais, remiančių mokslą, meną, net ir kulto reikalus. Tačiau nereikėtų pamiršti, jog dėl stokos balanso tarp materialinės ir dvasinės žmonių kultūros (tą balansą kaip tik kapitalizmas ir ardo) visi materialinės kultūros laimėjimai tarsi ant vulkano stovi: karai ir revoliucijos juos lygina su žeme.

Be to, išsidėmėtina ir tai, jog dideli turtuoliai auga masių skurdinimo sąskaita. Kiekvieną naujai išaugusį milijonininką seka minia vargingųjų žmonių, kuriems esti sutrukdomas priėjimas prie gamtos gėrybių. O juk neabejotina buvo ir tebėra Dievo valia, kad tų gamtos gėrybių užtekėtų visiems ir kad visi jomis galėtų naudotis.

Kiekvienam kraštui daug svarbiau yra, kad visuomenės gerovė kiltų, kad masės būtų sočios ir patenkintos ir eitų visokeriojo progreso keliu, o ne kad augtų jame visuomenės kaštais saujėlė turtuolių.

Patsai gyvenimas kreipia kapitalistinę sistemą naujomis vagomis, kur žymiai keičiasi jo pobūdis, nors ir ne visada teigiamu būdu. Vokiečių ekonomistas Werner Sombart skiria tris kapitalizmo laikotarpius: 1) ankstybąjį kapitalizmą, kurs truko nuo 13-tojo šimtmečio iki vidurio 18-tojo (Feodalizmo ir amatininkų bei pirklų organizacijos); 2) tikrasai kapitalizmas, kurs baigėsi

SSSR maršalas Jegorov'as dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime. Dešinėje stovi Lietuvos kariuomenės štabo viršininkas gen. št. pulk. Černius, svetimų valstybių atstovai ir karo attachė's, organizacijos ir tūkstantinės žmonių minios.

Didžiojo karu. (Pelną ir ekonominio racionalizmo principai visuotinai įsigali ir nustato bei kontroliuoja visą ekonominę žmonių veiklą), pagaliau, 3) po Didžiojo karo prasi- dėjo naujoji kapitalizmo fazė, kurią žymi industria- lizmo paplitimas visuose žemės kraštuose. Tačiau pati sistema žymiai keičiasi savo išorės formose ir vidaus struktūroje. Jos specifiniai ekonominio gyvenimo kapitalistiniai elementai nebetenka pirmąsias jėgas. Auga skaičius ir didėja pajėgumas įvairių mišraus pobūdžio viešųjų bei privačių įmonių, valstybės ir bendruomenių bendrųjų sandėlių, įvairių kooperatinių įmonių. Kapitalo susiliejimai į trustus ir kartelius paneigia valstybių ribas ir pasidalia pasaulį zonomis. Kapitalo koncentracija pasiekia negirdėtą aukštį. Pačios kapitalistinės įmonės vis mažiau bepriklauso nuo enteprenierių ir administratorių sumanumo.

Nuo savęs pridursime, kad ši pastaroji kapitalizmo evoliucija negali mus per daug džiuginti. Juo daugiau ekonominių siūly valstybė suima ir savo rankas, juo labiau mažėja individų ir jų grupių laisvė ir savarankumas. Plačioji visuomenė nebetenka apsisprendimo galios ir krinta viešpataujančių politinių grupių auka.

Daug sveikesnė ir toli daugiau žadanti evoliucija būtų tokia, kad imtų plėstis, stiprėti ir vis naujus plotus apimtu laisva kooperatiniais pagrindais visuomenės organizacija, kuriais valstybė, nevaržydama individų ir jų grupių iniciatyvos ir savarankiškumo, visa savo galia padėtų.

Šiaip ar taip, mes gyvename kapitalizmo dekadanso ir išsigimimo laikotarpi. Ir nėra ko jo labai apgailestauti. Jisai, kaip ekonominė sistema, negalėjo būti labai pastovus, ir tai dėl savo viduje priešingumų. Kapitalizmas atėjo į žmoniją su tikėjimu Nemažoma Apveizdos Ranka, kuri, nežiūrint interesų priešingumo, vedanti žmoniją į visuotinę gerovę (Adomo Smitho doktrina). Tikrovė gi pa-

rodė, kad sistema veda prie nepabaigiamų karų ir revoliucijų ir prie visos civilizacijos griuvimo. Kapitalizmas žadėjo visiems pasitaikancią lygybę, viešą to atnešę didžiausią socialinį neteisingumą ir davė tų progų tik negausiai žmonių mažumai. Jisai šyptelėjo nuostabių technologijos progresu, bet jo karmė ir liejami įrankiai graso žmonėms išnaikinimu. Jo gamybinė galia nuolat didėja, tačiau jisai nepajėgia surasti savo gaminiams varotojų. Jisai ne tik nepanaikino vargo ir skurdo, bet greta vienu prabangos išugdė daugelio kitų pauperizmą. Jisai žadėjo laisvę, atnešė darbininkams vergiją ir žmonių dydį pavergė materijalizmui. Jisai žadino ir kėlė iniciatyvą, o privedė prie fašizmo ir komunizmo. Jo demokratija baigiasi diktatorių režimu.

Žmonės nėra kapitalizmo sistemos užburti. Jie gali susidaryti naują tinkamesnę ekonominę sistemą. Kad tik panorėtų.

KAM TAIKOMA IR AR PRITINKA?

Peikdami kapitalizmą, mes puolame daug daugiau svetimus, negu savus kapitalistus, kuriems sukaityti tikrai gal nereikėtų abiejų rankų pirštų. Gerai žinome ir pabrėžiame, kad tokios pagrindinės reformos, kaip pajamų bei darbo panaikinimas, yra

pagrindinė ir labai nelen- gvai įvedama reforma, kad jos

negalėtų sėkmingai įvesti joks atskiras kraštas, nors jisai būtų ir labai didelis, stiprus ir turtingas. Tokia reforma būtų galima įvesti tik tarptautiniu mastu.

Tam tikslui aparatas jau yra užmegztas ekonominio skyriaus pavidalu, prie Tautų Sąjungos.

Ar pritinka mums, tautai tokių reformų sumany- mą kelti ir jų projektus siūlyti? O kodėl gi ne? Juk, ačiū Dievui, esama laisva ir kultūringa tauta. Didžiųjų pasaulinių problemų sprendime ir mes galime ir turime dalyvauti.

O gal tų tarptautinių problemų kėlimas ir svarstymas kliudo mums rūpintis mūsų krašto ekonomijos reikalais ir klausimais? Anaipol, ne! Savi marškiniai arčiau kūno. Savo krašto reikalai pirmoj vietoj yra atsimentini ir rūpintini. Taigi ir elektrifikacija, ir darbininkų skurdas, ir ūkininkų vargai ir t. t. ir t. t. Tik ir mūsų politikai ir ekonomijai bus sveikiau, jei ne pamiršime, jog ir mes sudarome visos žmonijos dalį, jog esame surišti su ja tūkstančiais ryšių. O tokie siaubai, kaip komunizmas ir militarizmas, gali būti nugalėti tik bendromis visos žmonijos pastangomis. Dėkimės ir mes j jas.

Prof. F. Kemėšis.

Kibirkštys

SOVIETŲ MARŠALAS KAUNE

Vasario 15 d. iš Rusijos į Kauną buvo atvykęs sovietų maršalas Jegorovas su kitais SSSR karininkais. Dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmėse, vasario 16 d. ir iškilmingoje audiencijoje priimtas Lietuvos prezidento Antano Smetonos.

Vasario 17 d. maršalas Aleksandras Iljič Jegorovas ir kiti sovietų karininkai apsilankė Vytauto Didžiojo muziejuje ir apžiūrėjo Karo Muziejų. Karo Muziejaus knygoje Jegorovas išrašė toki įrašą: "Su dideliu pasitenkinimu apžiūrėjau lietuvių tautos kovų ir laimėjimų muziejų. Garbės ir pagyrimo verti tie, ku-

delia's, piktai Lietuvos priešais", gyrė Lietuvos tvarką ir jos valdžią.

Dabar mūsų bolševikėliai Bimbos, Mizarai ir kiti turi nusiraminti, nes "darbininkų tėvynė" — sovietų Rusijos karininkai su Lietuvos "žiauriausiais budeliais, piktai Lietuvos priešais" prie vieno stalo gėrė šampaną ir vieni kitų darbus gyrė.

Jeigu aukštieji tuzai Kauną pasibučiavo, tai ir Brooklyno laisviečiai turėtų pasibučiuoti su vienybiečiais ir girti vieni kitų darbus.

Iš Maskvos praneša, kad sovietų Rusijoje už kelių savaitių prasidės nauja trockininkų byla. Bus teisiama apie 20 žymių bolševikų vadų. Jie visi kaltinami išdavystėje. Kada bus galas? Išrodo, kad Stalinas yra užsimojęs visus bolševikus nušluoti nuo žemės paviršiaus ir save paskelbti visagalinčiu Rusijos diktatorium. Užsienių bolševikams priešais siūsti protestus "tovariščiui" Stalinui, nes jis gali padaryti galą "darbininkų tėvynėi".

New Yorko mayoro La Guardia kalba, kurioj jis pasakė, kad Hitleris turėtų būti pastatytas "baisenybių kambarį", tiek sukėlė skandalo, kad dabar Jung. Valstybių departamentas turi siūsti protestą Vokietijai.

J. V. valstybės sekretorius Hull tuojaus pasiuntė Hitleriui pasiaiškinimą dėl La Guardia kalbos, bet Hitlerio spauda vistiek pikčiausiais žodžiais apšmeižė Jung. Valstybes, tas moteris, kurios dalyvavo bankietė, kurioms La Guardia kalbėjo, pavadino "gatvinėmis valkatomis".

J. V. Sekretorius Hull sako, kad jei Vokietijos spauda būtų laisva, tai kitas klausimas ir jokio protesto nereikėtų, bet dabar Vokietijos spauda yra valdžios kontrolėje ir direktyvoje, tai ji kalba valdžios lūpomis.

ASMENU PAIEŠKOJIMAS

Lietuvos Pasiuntinybė (Lithuanian Legation, 2622 - 16th Street, Northwest, Washington, D. C.) sekantių asmenų prašo atsiliepti:

1) S. Ozalas, seniau gyvenęs: 15368 — 4th Avenue, Phoenix, Ill.

2) A. Lastauskas — seniaus gyvenęs: 203 Seymour Avenue, New Britain, Conn.

3) J. Jazukevičius, seniau gyvenęs Tacoma, Washington.

4) T. Bielskus.

5) L. Martinkus.

6) J. Gilus.

7) Pauline Ambrose.

Pasiuntinybė prašo atsiliepti ir visų tų, kas pažinojo viršminėtus asmenis, ir pranešti, ar tie asmenys tebegyvena Amerikoje, ar bus kur išvykę, jei tebebūtų gyvi.

Lietuvos Pasiuntinybė 2622 — 16th Str., Northwest, Washington, D. C.

Sveikata-Brangus Turtas

KODEL REIKIA VALGYTI ŽALIŲ PRODUKTŲ?

Žmogaus kūnas yra sudarytas iš tam tikrų medžiagų, kurios žmogui bedirbant dėvosi, naudojami. Jas papildo maistas. Augimui žmogaus kūnas medžiagas ima taip pat iš maisto. Užtat maistas turi būti įvairus tam, kad gautų visokių kūnui reikalingų medžiagų.

Tuo tarpu paminėsiu taip vadinamus vitaminus, apie kuriuos paskutiniu laiku labai daug kalbama. Ir nebe reikalo kalbama, nes vitaminai žmogaus organizmui būtinai reikalingi. Jie ypačiai svarbūs tuo, kad žmogaus kūną padaro atsparesnį visokioms ligoms. Žmogus, kuris nestinga vitaminų, lengvai nugalėję ligų antkriūsi ir dėl to netaip greit suserga. Tai ypačiai svarbu vaikams, kurių organizmas yra silpnas, bet taip pat svarbu ir suaugusiems. Kai kurios vitaminų rūšys yra taip žmogui būtinos, kad be jų neišvengiamai žmogus suserga. Pavyzdžiui, angliška liga, kitaip rachtu vadinama, suserga kiekvienas vaikas, jei tik negauna vitaminų ir saulės šviesos. Tie vitaminai, kartu su saulės spinduliais užlaiko kauluose kalcis ir fosforą, ir taip išvengiama angliškos ligos.

Jei stinga kitos rūšies vitaminų, galima susirgti įvairiai pasireiškiančiomis nervų ligomis, širdies veikimo sutrikimais, akių ligomis ir p.

Iš kur gauti tų vitaminų?

Jų yra įvairiuose maisto produktuose, tik reikia maitintis įvairesniu maistu, ir žmogus gaus pakankamai vitaminų. Tačiau dauguma vitaminų rūšių pasižymi tuo, kad verdant — vitaminai žūna. Užtat reikia valgyti ir žalių produktų pav., žalių daržovių ir vaisių. — Žiemą nesant kitokių daržovių, turėtų mėm valgyti žalių morkų ir kopūstų.

Kai kurie vitaminai yra piene, svieste, kiaušinio trynyje. Yra vitaminų duonoje, ragaišyje t. y. tokiuose miltuose, kurie sumalti su visais lukštais, nepiklavioti. Šita vitaminų rūšis ir karšcio nelabai bijo. Yra šiek tiek vitaminų ir obuoliuose, užtat jų ir žiemą reikėtų turėti.

Daug vitaminų yra žuvų taukuose, užtat žiemos metu vaikai turėtų gerti žuvų taukų (jie nelabai brangūs).

Gyd. A. Starkus.

PYORRHEA

Rašo Dr. Gussen

Pyorrhea žodis yra graikų kalbos kilimo. Paraižiai verčiant, jis reiškia pulių bėgimą iš dantų smegenų.

Nuo pyorrhea žmonės daugiau praranda dantų.

negu nuo bet kurios kitos ligos. Nuo išpuvimo žmonės praranda daug dantų. Vienok ne tiek daug, kaip nuo pyorrhea.

Tenka pasakyti, jog pyorrhea yra labai sena liga. Faktiškai sunku tiksliai nustatyti laiką, kada ji atsirado. Be to, ji yra ir ypatinga liga. Dažnai net gydytojas nieko blogo negali pastebėti, nes dantys atrodo balti, gražūs, sveiki ir visai normališki.

Pyorrhea sudaro pavojų ne tik dantims, bet ir iš viso žmogaus organizmui. O tai dėl to, kad įsisenėjusi pyorrhea sudaro palankias sąlygas kitoms ligoms. Mat, gaminami puliai įsigauna į virškinimo aparatą, kraują ir tt.

Ne vienas mūsų yra girdejęs išpėjimą, kad sugedę tonsilai sudaro pavojų sveikatai. Tačiau tenka pasakyti, jog apie dantų smegenis yra dešimtį kartų daugiau vietos visokiems užsikretimams, negu apie tonsilus.

Pirmas pyorrhea ženklas arba simptomas yra įdegimas smegenų apie dantį. Smegenys pasidaro labai raudoni, patinę ir jautrūs: nuo mažiausio užgavimo tuoj pradeda kraujas bėgti. Žinoma, kraujo bėgimas pats savaime dar nieko nereiškia, kadangi tai gali pasitaikyti ir dėl kitokių priežasčių. Tačiau kada kraujas pakartotinai bėga, tai jau rimtas reikalas ir reikia kreiptis į savo dantų gydytoją.

Kai pyorrhea labiau įsisenėja, tai pasidaro ir kitas ženklas. Būtent, dantų smegenys pusėtinai atsoksta. Dažnai tas atsokimas yra tiek didelis, jog matosi net dantų šaknys. O kada tuo pačiu metu nesiilauja ir puliavimas, tai jokios abejonės nebegal būti, kad tai pyorrhea.

Pyorrhea yra rimta liga. Tačiau jeigu ji nėra įsisenėjusi, tai pasiduoda gydymui. Vėliau jau reikalingas daug blogesnis. Visa, kas galima padaryti, tai sulaukyti, kad liga daugiau nebeįsigalėtų. O tai, kas jau sunaikinta (pavyzdžiui, smegenys apie dantį), nebegalima atgauti.

Dėl pyorrhea daug žmonių dantis praranda. O juo labiau, kad ta liga yra tikrai klatinga: dantys atrodo sveiki ir normališki. Tiesa, jie yra jautrūs šilumai ir šalčiui. Bet kadan gi skausmo nėra, tai žmonės daug dėmesio ir nekreipia. Supranta jie tik tada, kai puliuojantys dantys pagimdo kokią kitą ligą.

Pyorrhea atsiranda dėl senatvės, apsileidimo, nešvaros, nevykusiai sutaisytų dantų etc. Tos ligos galima išvengti, jeigu dantys yra tinkamai prižiūrimi. O tai reiškia, kad dantys reikia valyti bent porą kartų per dieną, o ypatingai prie einant gulėti ryto metą. Svarbu taip pat kas šeši mėnesiai aplankyti dantų gydytoją.

IVAIRENYBĖS

IŠ DŪMŲ BUS DAROMI ANGLIAI

Neseniai Anglijoje, Mančesteryje, įvyko higienos kongresas, kuriame buvo iškeltas ir dūmų išnaudojimo klausimas. Dūmai ne tik teršia didesnių miestų orą, bet ir sudaro iki šiol neišnaudojamą vertybę, nes apie 3% visos degamosios medžiagos virsta niekam nenaudingais dūmais. Apskaičiuota, kad viename Londone praėjusią žiemą iš fabrikų ir namų kaminų yra išrūkę apie 7 milijonus tonų dūmų prisotinto oro. Žinant, kad degamosios medžiagos 3% virsta dūmais, iš tų 7 milijonų tonų dūmų, paverstus juos tvirta anglimi, būtų gauta 300 tonų anglių. Taigi, galvojama, kad dūmus, kaip ir kanalizacijos vandenį, būtų galima atskirais vamzdžiais suvesti į vieną vietą ir išleisti atmosferon išvalytą dūmuotą orą, surinktos suodys būtų paverstos nauja degama medžiaga.

Šis dūmų sunaudojimo klausimas mokslui ne naujas, tik kol kas jis dar tebėra neišspręstas. Tačiau, darant šia linkme bandymus, gal būt, netrukus nebematysime nei kaminų, nei dūmų, o bus požeminė „dūmų kanalizacija“, kuri

rinks dūmus, dirbs angliu, o iš anglių vėl dūmus.

KAIP PUOSDAVOSI SENPRUSĖS

„N. T.“ Keleivis“ rašo, kad Tilžės magistro žinioje esančio pasienio muziejuje gavo keletą brangenybių iš tų kasinėjimų, kurie daromi netoli Tilžės, kapinyne prie Spitės. Atrastas apie 450 m. po Kristaus palaidotas moters skeletas, yra labai gerai išsilaukęs ir turįs visokių papuošimų: ant kiekvienos rankos turi po kelis žiedus, o kaklas papuoštas visa eile sukabintų žiedų ir grandinėlių.

Tame pačiame muziejuje įrengtas atskiras skyrius, kuriame sudėta tie radiniai, kurie randami Stulbeikio gatvės kapinyne. Ten iškastas skeletas 500 — 800 m. po Kristaus gimimo. Vienos moters kape rasta daug papuošimų plaukuose, apie kaklą ir ant rankų. Tame kape rasta gintaro ir sidabro perlų, o kitai moteriai apie kaklą apdėti gintariniai karoliai turi net 58 gintarus. Tos moters skeletas su labai turtingais papuošimais yra ypatingai reikšmingas ir brangus senovės palikimas.

ATKINSON TRANSPORT, INC.
MOTOR FRIEGHT SERVICE
BRIDGEWATER, MASS.

WILLIAM C. PROPHETT
FUNERAL SERVICE

Bedford Street,

Bridgewater, Mass.

Tel. 332

SVEIKINIMAI NUO
KENNEDY'S CLOTHING CO.

Main St., Brockton, Mass.

CHARLES P. LEWIS COMPANY

NEW ENGLAND COKE

Spring Street,

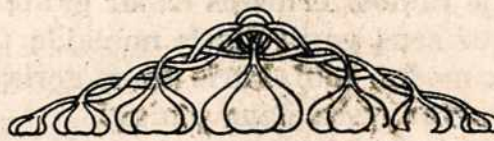
Bridgewater, Mass.

Main St., Brockton, Mass.

BROCKTON GAS CO.

SVEIKINIMAI VELYKŲ SVENČIŲ PROGA

GREETING CARDS - STATIONARY

at the Bridgewater Gift Shop
M. A. CONDON

ZMUDIN BROTHERS
PIONEER FOOD STORE
BRIDGEWATER, MASS.

SUPER TIRE COMPANY

MANUFACTURERS OF RE-THREAD TIRES

Central Sq.,

Bridgewater, Mass.

COMPLIMENTS OF
CENTRAL PHARMACY
BRIDGEWATER, MASS.

EDDIE THE TAILOR

FLYNNS SPECIALTY SHOPPE
BRIDGEWATER, MASS.

COKE GULF OIL COAL
BRIDGEWATER ICE AND COAL CO.

Coal Coke Range and Fuel Oils

Chevrolet

Pontiac

WILLIAM H. BASSETT COMPANY

Brockton

Bridgewater

COMPLIMENTS OF

RICHARD YOUNG LEATHER CO.

54 South Street,

Boston, Mass.

BEAUTY SALON
BERTHA BENOIT BEAUTY SHOP
BRIDGEWATER, MASS.

GEORGE E. BELCHER CO.

STOUGHTON, MASS.

Largest manufacturers of Men's welt lasts in the world

COMPLIMENTS OF A. P.

BRIDGEWATER, MASS.

COMPLIMENTS OF
FIRST NATIONAL STORES
BRIDGEWATER, MASS.

COMPLIMENTS OF A FRIEND

TARLOW BROTHERS CO.

MEN AND WOMENS CUT SOLES

167 Centre Street,

Brockton, Mass.

COMPLIMENTS OF
I. J. NEWBERRY CO.

BRIDGEWATER, MASS.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

SUDIE IR AČIŲ AMERI- KIEČIAMS

Išvažiuodamas iš svetin- gos Amerikos, kurioje lin- ksmiai praleidau aštuonis mėnesius, tariau širdin- giausią ačiū, draugams kunigams ir visiems gera- dariams, kurie suteikė į- vairias aukas Bijutiškio parapijos bažnyčiai.

Pirmiausia, tariau ačiū kun. J. Balkūnui, Atsimai- nimo V. Maspetho klebo- nui, pas kurį atvykau iš Lietuvos ir ilgesnį laiką išbuvau; pas jį buvau kaip pas tikrą Tėvą, nes ne- vien, kad per tą laiką pui- kiai vaišino ir teikė viso- kerioją paramą, bet dar ir gausiai apdovanojo, paau- kuodamas dėl Bijutiškio bažnyčios daug įvairių bažnytinių drabužių; taip- gi reiškiau dėkingumą žo- džius ir jo vikarui kun. P. Lekešui už prielankumą ir draugiškumą.

Taipgi širdingiausiai dė- kuoju ir kitiems Brookly- no klebonams, kun. N. Pa- kalniui, Apreiškimo par. klebonui, kun. J. Aleksiu- nui, Karalienės Angelių klebonui ir kun. K. Paulo- niui, Šv. Jurgio par. kle- bonui, jie visi paaukavo daugelį įvairių drabužių Bijutiškio par. bažnyčiai.

Širdingiausia ačiū kun. Pr. Jurui, Lawrence Šv. Pranciškaus par. klebonui pas kurį su virš mėnesį laiko svečiavus, apart šir- dingų vaišių dar ir stam- bią auką suteikė dėl Biju- tiškio par. bažnyčios alto- riaus; taipgi ir jo parapi- jiečiai gausiai paaukavo dėl altorių; kun. Pr. Stra- kauskui, Lowellio klebo- nui, kun. Dr. A. Bružui, Nashuos klebonui ir jo pa- rapijiečiams už širdingu- mą ir aukas; kun. P. Vir- mauskui, Bostono klebo- nui už vaišes ir aukas; kun. Dr. J. Navickui, Ma- rianopolio kolegijos direk- toriui už vaišingumą; kun. Ig. Kelmeliui, Newarko klebonui už paramą; kun. J. Šeštokui, New Yorko klebonui už vaišes; kun. A. Orvidui, Schenectady

klebonui; kun. J. Židana- vičiui, Amsterdamo kle- bonui už vaišes ir paramą; kun. J. Bakšiui, Rocheste- rio klebonui už vaišingu- mą ir jo parapijiečiams už aukas; kun. D. Mikšiui, laikiniam Šv. Andriejaus klebonui, Philadelphiaje už vaišingumą ir paramą; kun. Dr. J. Matusevičiui ir kun. Ig. Zimblui, Phila- delphia, Pa.; kun. J. Kara- liui Shenandoah, Pa.; kun. J. Miliauskui, Wilkes-Bar- re, Pa. ir kun. J. Kurui Scranton, Pa. už vaišes ir paramą. Kun. L. Praspai- liui, Šv. Kryžiaus par. kle- bonui, Dayton, Ohio už vaišingumą ir aukas, ku- ris didžiausiai pinigškai parėmė; kun. S. Drauge- liui, Šv. Kazimiero par. klebonui, Gary, Ind.; Chi- cagos kunigams:— J. M. Pralotui M. Krušui, kun. M. Urbonavičiui, Aušros Vartų par. klebonui ir Tė- vams Marijonams, kun. A. Baltučui, kun. Ig. Albavi- čiui ir kun. H. Vaičiūnui už vaišes ir prielankumą; kun. J. M. Česnai, Sioux City, Iowa par. klebonui, pas kurį teko svečiuotis pusantro mėnesio, už vai- šes ir dovanas; taipgi ir jo parapijiečiams, kurie gausiai aukavo dėl Biju- tiškio bažnyčios altorių.

Dar tariau širdingą ačiū kun. J. Balkūnui, pas kurį atvažiavau ir jis išleisda- mas su savo par. šeimy- ninkėmis Šv. Kazimiero šventei, kovo 4 dieną, su- rengę išleistuvių vakarėlį, kaip jam taip ir šeimynin- kėms pp. Pr. Razičkienėi, P. Šimkienėi ir V. Baltru- nienei širdingą ačiū. Taip ir visiems atsilankiusiems už kalbas ir linkėjimus: kun. P. Lekešui, kun. J. Aleksiuui, "Amerikos" admini- stratoriui p. K. Vilniškiui, "Amerikos" redak- toriui p. J. Laučkai ir vi- siems kitiems dalyvavusi- ms mano išleistuvėse.

Aš išplaukiau į Lietuvą kovo 10 d., anksti rytą, laivu Bremen. Sudiev vi- siems ir ačiū.

Kun. Jonas Zabulionis, Bijutiškio Klebonas.

LAWRENCE, MASS.

PATAIKĖ Į SKAU- DŽIAUSIĄ VIETĄ

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, vasario 21 d. š. m., buvo vienbal- siai priimtas protestas prieš "Vienybę" ir jos ko- respondentus, kurie netei- singai įtaria kun. P. M. Jurą neleidime surengti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Protestas tilpo "Darbininke" ir ki- tuose laikraščiuose, kur buvo aiškiai nurodyta nuo 1922 m. iki 1937, kurią die- ną minėjimas Nepriklausomybės įvyko.

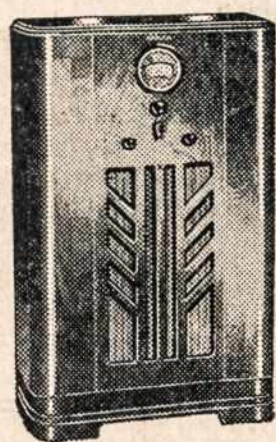
Tačiau vienas iš "Vieny- bės" korespondentų, kau- ke užsimovęs slapukas, M. B-is, krokodilo ašaras lie- damas, vėl "Vienybei" ra- šo įvairius nebūtus daly-

Šis Nupiginimas Tik Vienai Savaitai

FOR ONE WEEK ONLY!

EXTRA-LIBERAL
TRADE-IN ALLOWANCE
ON A NEW 1937
PHILCO

Here's your chance to own a new Philco... the World's Leading Radio... at a tremendous saving! For just one week we will give you an extra-liberal allowance for your present radio, plus special easy terms! Come in EARLY, choose the model you like best from our big selection, and SAVE MONEY!

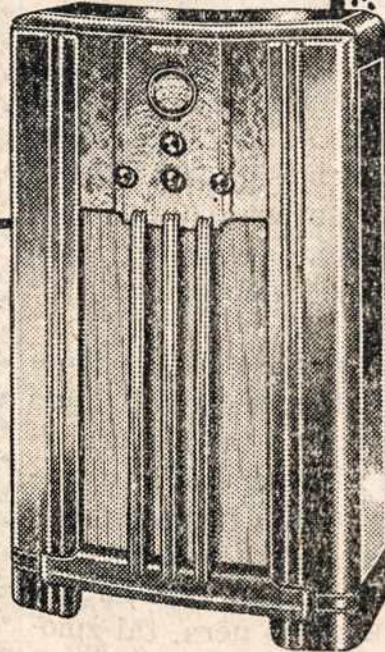
PHILCO 620K* (above)

A stunning American and Foreign Console! Latest 1937 features, including Philco Foreign Tuning System, Color Dial, 3-Point Tone Control, etc. Hand-rubbed cabinet of new design. Less serial... \$69.95

*Sold only with Philco High-Efficiency Aerial to insure greatest foreign reception.

PHILCO 650X* (below)
A universal favorite! Philco Foreign Tuning System, Spread-Band Dial, Inclined Sounding Board, Shadow Tuning and a host of other big features. Magnificent hand-rubbed cabinet. Less serial... \$100.00

PHILCO 60F — \$42.50

A big-value Console for American reception! 2 Tuning Ranges, Glowing Beam Station Finder, Wide-Vision Dial, 2-Point Tone Control, Automatic Volume Control, Electro-Dynamic Speaker and many other 1937 features. New satin-finish cabinet.

TERMS AS LOW AS \$1.00 DOWN

Choose from Many New 1937 Philcos \$20.00 up

Mainant Extra Nuolaida

Čionai yra didelis Philco Radių pasirinkimas, kurie yra geriausi pasaulyje radios. Tamstos dabar galite savo seną radio išmainyti ant naujo ir už seną gauti didelę nuolaidą. Nelauk nieko — ateik TUOJAU! Išsirink modelį tokį, kuris jums geriausiai patinka. Dabar Tamstos pirkdami sutaupysite daug pinigų!

Su šiais Philco Radios galite pagauti programus iš visur — viso pasaulio. Kas Philco įsigys, tas niekad nesigailės — bus visuomet patenkintas.

UNION ELECTRICAL SUPPLY Co. Inc.

92 HIGH STREET
SAMUEL KAUFMAN,

BOSTON, MASS.
PREZIDENTAS IR KASININKAS
Telefonas LIBerty 2337

kus ir bando dar kartęsnę tulžį išliet ant F. A. Krancevičiaus ir V. Černiausko, kurie pasirašė po protestu. Suprantama, gal būtų buvę geriau p. M. B-is many- mu, vietoje Krancevičiaus ir Černiausko, kad būtų visa virš 500 minia pasira- šius po protestu. Ar taip p. M. B-is?

Jeigu M. B-is nemato faktų, kurie buvo nurodyti nuo 1922 iki šių metų, tai tiek tas spangas žmogelis galėtų matyti, jeigu jam įrodytume Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą ir nuo pirmųjų laisvės atgavimo metų.

Slapukas vadina F. Krancevičių ir V. Černiaus- ką "nezaležnikais". Aš p. Černiausko nebandysiu ginti, nes jis pats moka

apsigint nuo chuliganiškų užpuodinimų. Tačiau patrijotų apie save. Aš klau- siu p. M. B-is, kada aš mo- kėjau duokles ir kurią dieną ir metais į nezalež- ninkų parapiją? Toliau M. B-is rašo: "Krancevičius, rodos, apie 1925 ar 1925 ar 1926 grįžo pas romiečius". M. B-is ištikrųjų yra toks ignorantas, kad per savo laisvamaniškus akinis u- nieko kas yra dora nema- to. Aš atvykęs iš Connecti- cut valstybės po karo 1918 m. visados buvau Ro- mos Kataliku ir nuo 1920 m. moku duokles į Šv. Pranciškaus R. K. parapi- ją ir esu jos nariu. Tą ga- li paliudyti kunigai Pr. Virmauskis ir Pr. M. Ju- rās. Tą gerai žino ir slapu- kas B-is. Sandarokų 12

kuopos nariu esu buvęs, nes būdamas Lietuvos pa- trijotų, maniau, kad san- darokų organizacija yra patrijotinė. Tačiau labai apsi- vyliau, nes tuoj paži- nau vilką avies kailį. Nieko gero ten negirdėjau, kaip tik šmeižtus prieš dvasiškiją. Labai apgai- lestauju, kad tokiems dar raštininkavau. Dar jie sa- vo pinklėse buvo pagavę ir daugiau katalikų.

Toliau M. B-is rašo, kad Sandara nuo 1919 m. reng- davo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus su vi- somis vietinėmis draugijo- mis, ir apgailestauja, kad Šv. Pranciškaus parapija niekada neprišidėdavo. Čia jau nei nepasijuto kaip B. B-is pats sau ant- ausius apdaužė. Tai koks

gi čia sensas įvardinti vi- sas draugijas, jeigu jos su sandarokais nedalyvauja. Draugijoms priklausan- čioms prie parapijos ir pa- čiai parapijai yra garbė, kad su tokiais laisvamani- šiais nedalyvauja. To- liaus štai kokiais nesamo- nes p. M. B-is rašo: "Bol- ševikai įsimaišė ir dėl to Roka Mizarą teko įspėti. Krancevičius ir Černiaus- kas tais laikais dar nebu- vo sandariečiai ir jie buvo patikrinami ir jie buvo kaip ALTS 12 kp. nariai rengėjai".

Na koks gi čia M. B-is mokslis išvadžioji- mas, nebuvo nariais, o bu- vo rengėjais? Žioplai žmo- gelis rašo ir pats nežino ką. Krancevičius buvo iš- rinktas delegatu Motinos Dievo Aušros Vartų drau- gijos, ir delegatų susirin- kime buvo išrinktas vaka- ro vedėju, nes tinkamesnio tame komitete už Krance- vičių nebuvo. Aš gi, p. M. B-is, kaip masinio susi- rinkimo vedėjas nedaviau R. Mizarai burnoti ir pur- vinti Lietuvos. p. Mizarai turėjo apleist sceną nosi nuleidęs. Tai štai kaip bu- vo, o p. M. B. teisybę užty- li.

M. B-is rašo, sakydamas kad, F. Krancevičius nėra joks kalbėtojas ir mažai mokas skaityti ir rašyti. Krancevičius ir nesigiria esąs kalbėtoju, tačiau apsi- pažinęs su Lietuvos isto- rija ir pakvietus pilną teisę turi išreikšti savo min- tis, ir Krancevičiaus kalbą įvertino virš 500 dalyvių. Kai dėl Krancevičiaus mo- kėjimo ar nemokėjimo ra- šyti ir skaityti, tai čia jau visuomenė gerai žino, o jeigu p. M. B-is Krancevi- čiaus nepažįsta, tai lai ateina adresu: 48 Tenny Str. ir susipažins, ir tą syk ištirs F. K. mokslą. Aš suprantu, kad M. B-is tai K. Vidūno adjutantas, nes jis taip kelia K. Vydū- ną į padanges. Dabar pa- matysime ar ištikrųjų K. Vydūnas yra Leipalingio parapijos, Veršių kaimo, nėra lankęs nei pradinės mokyklos, ex-socijalistas, nezaležnikas, laisvamani- nis, sandarietis.

Vienas korespondentas "Darbininko" Nr. 32— 1933 m. rašė apie Vidūną: "Vidūnas tai garbės trokš- tų žmogus. Jis vargiai pasirašo savo vardą. Aš jam rašydavau korespon- dencijas, o jis tik savo vardą pasirašydavo." Štai koks p. M. B-is mokslin- čius.

Krancelius nors ma- žai moka skaityti ir rašy- ti, tačiau išlaikė kvoti- mus civilės tarnybos, kur reikalaujama aukštesnės (High school) mokyklos mokslo, ir šiandien dirba prie Jung. Valstybių val- džios Portsmouth, N. H. Aš patarčiau p. Slapukui

patikrint savo skaitlinę, jeigu moki, o aš tikras, kad atrasi klaidą tarpe 2—4 tūkstančių.

Mes faktais įrodėme į jūsų užmetimus ir įrodė- me, kad mes esame Ame- rikos ir Lietuvos patrijo- tai, nes Šv. Pranciškaus parapija išpardavė apie \$5000 Liet. Laisvės Bonų ir šiaip įvairių aukų sudė- jo, ir Vilniaus pasų išpar- davė, ir tas yra užrašyta. Jūs, ponai, pasirodykite ką jūs esate nuveikę? Ver- čiaus tokių Lietuvos minė- jimų nerengtumėte, tai nors žmonės iš jūsų nesi- juokytų, nes jūs taip svar- biame momente nedrįstate nei prieš lenkus užprotes- tuoti.

Taigi p. M. B-is nusi- mauk savo kaukę ir paro- dyk savo tikrąjį veidą. Gaila ir dar sykį gaila, nes iš jūsų laisvamanių nieko geresnio tikėtis ne- galima. Jūsų obalsis tik purvinti kas yra gerą ir plėsti artimui garbę.

F. A. Krancevičius.

KUN. JONO BRUŽIKO, S.J. ADRESAI:

Nuo kovo 15 iki 28 d.:
3426 Parthenais St.,
Montreal, Canada.
Nuolatinis Adresas:
Rev. J. Bružikas, S. J.,
259 N. 5th St.,
Brooklyn, N. Y.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKO

LAIVAKORČIŲ

AGENTŲRA

GREITAS PATARNAVIMAS, GERIAUSI LAIVAI

366 W. BROADWAY, 10. BOSTON MASS.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

TEL. BOSTON 2680.

BATCHELDER
WHITTEMORE

834 Mass. Ave., Roxbury,
Telef. HIGHLANDS 1920

SKYRIAI —
Cambridge — So. Boston,
Dorchester.

We Recommend
and
Guarantee

NEW
ENGLAND
COKE

THE FUEL FOR
Modern
HOMES

Žinios Iš Lietuvos Garsusis Lietuvos Praeitės Lizdas

Šiaurės Lietuvoje yra nemažas Biržų miestas. Jis dabar yra virtęs apskrities centru. Miestas, kaip ir daugelis kitų Lietuvos miestų. Tačiau jame glūdi didingos Lietuvos praeities lizdas. Šiandien Biržų miesto gyventojai didžiuojasi savo istoriniais palaikais. Ypač garsi Biržų pilis. Biržų pilis XVII šimtametyje kariška kunigaikščio Jonušo Radvilo tvirtovė, tačiau šiandien ji, be abejo, tik romantiška liekana. Apie tą pilį yra užsilikusių įdomių padavimų. Kalbama, kad tos pilies ilgai nebuvo galima pastatyti. Ir tik kai iš bažnyčios išvedė jaunavedžių porą ir juos įmūrį sienoje tada pilis nebebirsi ir ją pavykę baigti statyti.

Iš paskutinės Biržų Radvilų giminės Jonušas ir Boleslovas buvo dideli Lietuvos vyrai! Vienas buvo didysis Lietuvos etmonas, kitas — Štalmeisteris. Norėdami Lietuvą atskirti nuo Lenkijos 1655 m., švedams puolus Lietuvą ir Lenkiją, jiedu perėjo švedų pusėn. Tam tikra sutartimi su švedais surištas, Radvila tuojau pradėjo kovą ir su lenkais. Iš karto švedams sekėsi. Per trumpą laiką jie užėmė Varšuvą. Tačiau susistiprinę lenkai privertė švedus pasitraukti.

Nesulaukęs karo pabaigos, kunigaikštis Jonušas Radvila miršta 1656 metų spalio mėn. 8 dieną. Boguslovas Radvila patenka lenkų nelaisvėn. Jų abiejų visi turtai atimami ir atiduodami naujai paskirtam hetmonui Gonsevskui. Nors Boguslovas Radvila iš nelaisvės po kelių savaičių ir pabėgo, bet jis prieš lenkus nebekariavo ir ėmė jiems rodyti įvairų jojalumą. Gyvendamas pas savo dėdę — Branddenburgijos markgrafą Fridrichą Vilhelmą, jis ėmė rašinėti lenkų didikams atgailos laiškus ir, pagaliau, karalius Jonas Kazimieras jį amnestavo.

Kunigaikštis Jonušas Radvila paliko 15 metų dukterį Oną - Mariją. Jos vyriausias globėjas buvo Boguslovas. Dar prieš mirtį Jonušas išsiuntė ją pas Kuršių kunigaikštį, kur ji ir gyveno. Kunigaikštystė buvo labai graži. Tituluoti jaunikiai lakstė iš visų pusių, prašydami jos rankos. Be kitų, ją išimylėjo ir Boguslovas. Dvidešimčia metų už savo glo-

bojamą giminaitę senenį, nepaprastu atkaklumu pradėjo jis meilišką ataką. Rašytuose jai laiškuose yra tokios vietos: "Negalite sau įsivaizduoti, kaip aš jūsų Didenybę myliu. Jai aš galėčiau pavirsti paukščiu, aš nuskrisčiau pas Jus. Dievas mato mano širdį, kad tai tiesa". Arba: "Norėčiau sau kaktą kulką paleisti, negi sulaukti, kad Jūs už kito ištekėtumėt".

Keletą metų Boguslovas jai rašinėjo panašius laiškus.

Ilgai svyravo kunigaikštystė, bet pagaliau, sutiko ištekti už Boguslovo. Kaip giminėms, sutuoktuvėms reikėjo gauti Popiežiaus leidimą. Daug pinigų padėjo Boguslovas, bet leidimą gavo. Lygiagrečiai su savo meilės reikalais Boguslovas tvarkė ir Jonušo turtų reikalus. Atimtas piliis, kurių buvo nemaža, tebelaikė savo rankose Gonsevskis. Nors lenkų seimas ir nutarė grąžinti visą atimtą iš Radvilų turtą, bet Gonsevskis Boguslovo nę artyn neprišileisdavo.

Tada jis sugalvojo turtą pajėga atimti. Su kariuomenės būriu pirmiausia užėmė Kedainius, vėliau — ir Biržus su Radviliškiu. Kai hetmonas Gonsevskis pateko rusų nelaisvėn, Boguslovas atsiėmė ir kitas žemes. Kaip tėvo turtas, Onai - Marijai turėjo priklausyti Zabludai, Kedainiai, Biržai, Orlai, Tauragė ir daug kitų žemių. Tas žemes suliejus su Boguslovo žemėmis, kurių kitos buvo įsirežusios net į dabartinės Rusijos plotus savaime susidaro valstybėlė. 1665 metais Boguslovas, nežiūrind visų daromų iš giminii pusės kliūčių su kunigaikštyste Ona-Marija susituokė.

1669 metais birželio mėn. lenkų seimas ruošėsi rinkti karalių. Kandidatų tarpe į karalius buvo išstatytas ir Boguslovas. Rinkimų išvakarėse į Varšuvą įžengė su savo kariuomenėmis Lietuvos didikai: pirmas Boguslovas Radvilas, po jo — Pacai, hetmonas ir kancleris. Boguslovas kariuomenė ėjo šitokia tvarka: priešaky — penki būriai haidukų po 100 žmonių, būrys pėstininkų iš 60 žmonių du būriai dragūnų, vienas būrys vojos rankos. Be kitų, ją išimylėjo ir Boguslovas. Dvidešimčia metų už savo glo-

Ižymi Metropolitan Operos Žvaigždė randa Luckies jos vertingai gerklei švelniais—

Marjorie Lawrence sako:

"Dainuoti Wagnerio operoj reikia turėti didelį balsą. Wagnerio operoj 'Götterdämmerung' mano mėgiamiausia 'Brünnhildės' rolė yra labai apsunkinanti. Beigi — kaip tik pabaigus savo dainavimą grįžtu į savo persirengimo kambarį atgal, man niekas nėra taip malonu, kaip užsidegti Lucky. Jis yra lengvas užsiriukymas — taip malonus — taip švelnus — jog jis nei truputėlio neersina mano gerklės. Aš sutinku su kitais Metropolitan artistais, jog lengvas užsiriukymas yra išmintingas pasirinkimas."

Marjorie Lawrence

METROPOLITAN OPERA KOMPANIJOS
PASIZYMEJUSI SOPRANAS

PUIKIAUSIAS TABAKAS—
"DERLIAUS GRIETINĖ"

Neseniai buvo padaryta savarankiškas tyrinėjimas tarp profesionalių vyrų ir moterų — advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. Iš jų, kurie pasisakė rūką cigaretes, daugiau kaip 87% pareiškė, jog ypatiskai jie labiausia mėgsta lengvą užsiriukymą.

To pamėgimo protingumą patvirtina p-lė Lawrence, kaip ir kiti vadovaujanti radio, scenos, filmų ir operos artistai. Jų balsai yra jų turtas. Štai kodėl tiek daug iš jų rūko Luckies. Jūs taipogi galite turėti Luckies — lengvo užsiriukymo, laisvo nuo tūlių šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtino "It's Toasted" proceso gerklės apsaugą. Luckies yra malonus gerklei.

Lengvas Užsiriukymas "It's Toasted" — Jūsų Gerklės Apsauga

PRIEŠ KNITĖJIMUS—PRIEŠ KOSULĮ

Copyright 1937, The American Tobacco Company

Naujos Anglijos Federacijos Metinis Suvažiavimas

Sekmadienį, balandžio 4 d., 1:00 valandą po pietų įvyks R. K. Federacijos Naujosios Anglijos metinis suvažiavimas Šv. Jurgio parapijos salėje, St. James Ave., Norwood, Mass.

Prašome visų Federacijos skyrių bei draugijų išrinkti savo atstovus. Taipgi nuoširdžiai kviečiame dalyvauti visus dvasiškus ir visuomenės veikėjus.

Kun. Pr. V. Strakauskas, Dvasios Vadas,
Antanas Zaveckas, Pirmininkas
Benediktas Jakutis, Sekretorius.

gusių bajorų. Po jų ėjo didysis Lietuvos hetmonas kunigaikštis Jonušas Radvilas. Tsb.

LIETUVOS UNIVERSITETUI 15 METŲ

Kaunas — Vasario 16 d. suėjo lygiai 15 metų nuo Lietuvos Universiteto įsteigimo. Tai istoriška diena. Universitetas nutarta steigti vasario 13 d., 1922 m. įvykusiame Ministrų Kabineto posėdyje. Posėdžiui pirmininkavo Minist. Pirm. Ern. Galvanaukas, jame dalyvavo šie tuometiniai ministrai: prof. V. Jurgutis, J. Aleksa, maj. Sližys, prof. Jodakis, Vileišis, V. Karoblis, adv. K. Oleka, J. Dobkevičius, M. Soloveičikas ir Valst. Kontrolierius J. Zubrickas.

Tų pačių metų gruodžio mėn. 31 dieną Boguslovas Radvila mirė. Su juo užsibaigė Biržų kunigaikščių Radvilų giminė. Boguslovas paliko dukterį Liudviką - Karoliną. Bet ji, užaugusi pas Branderburgijos markgrafą, į Biržus nebeįėjo. Kedainiuose, kalvinių bažnyčios rūsyje, ant aukštų pastatų yra iškeltas metalinis karstas. Tame karste ligi šio laiko tebeguli užbalzamuotas ir purpurine mantija apvilktas vienas tų, kurie lėmė ne tik Lietuvos, bet ir Lenkijos likimą. Jame guli

didysis Lietuvos hetmonas kunigaikštis Jonušas Radvilas. Tsb.

Un-to atidengimo klausimu padarytas toks nutarimas, kurį čia žodis į žodį iš to autentiško dokumento paduodame:

"Ministrų Kabinetas, vaduodamasis Vilni a u s un-to įsteigimo įstatymu keltas metalinis karstas. Tame karste ligi šio laiko tebeguli užbalzamuotas ir purpurine mantija apvilktas vienas tų, kurie lėmė ne tik Lietuvos, bet ir Lenkijos likimą. Jame guli

tidengti universitetą Kaune.

Universiteto atidengimą įvykdyti pavedama Šviet. Ministeriui".

1930 m. Lietuvos Un-tas įstatymu buvo pavadintas Vytauto Didžiojo Universitetu.

Istorinis atidarymo posėdis įvyko 1922 m. vas. 16 d. didžiojo Un-to i rūmų salėj,

kuri jau tada su visais rūmais perduota Aukštųjų Kursų reikalams.

SALOČIAI Biržų Apskr.

Žydai Perka žemę
Pastebėta, kad Saločių miestelio žydai pradėjo lenktyniaudami pirkti žemes. Dažnai, nusižiūrėję kur kokį labiau nusigyvenusį ūkininką, tuoj ir apsisuka. Neseniai vienas Saločių m. žydelis turėjo gana didelę ir gerą krautuvę, bet dabar jau vietoj krautuvės įsigijo geroką plotą žemės.

KAUNAS LAUKIA PAVASARIO POTVYNIO

Kiekvienų metų pavasarį Kauną ir jo priemiestius ištinka didesnė ar mažesnė Nemuno potvyniai. Ypatingai didelis potvynis,

Kauno gyventojams įvarė nemaža baimės ir pridarė daug nuostolių, buvo pernai pavasarij. Tuoju po šio potvynio buvo imtasi priemonių apsaugoti žemės ūkio ir gyventojų Kauno vietų gyventojus nuo šios gamtos rykštės. Nemuno ir Neris

krantuose buvo pradėti pilti pylimai. Tačiau per vienus metus juos supilti buvo negalima. Dėl to šiais metais pylimai Kauno nuo pavasario potvynio dar negalės apsaugoti. Tai matydama, Kauno miesto savivaldybė jau pradėjo ruošti galimiems potvyniams. Ji išpėjo žemesniųjų vietų gyventojus pasiruošti galimiems netikėtumams. Tiesa, šiais metais

"Šykštuolis" ir "Našlaitis"

Marianapolio Kolegijos Studentų vaidinimas šiais metais susideda iš dviejų dalių: dramos —

"NAŠLAITIS" ir komedijos "ŠYKŠTUOLIS".

Vaidinimas prieš Velykas įvyksta šiose vietose: Brockton, Mass. — Kovo-March 14, 7:30 val. vakare. Lowell, Mass. — Kovo-March 21, 7:30 val. vakare.

N. B. — Vėliau bus pagarsinta tolimesnė vaidinimų eiga.

Po Velykų bus vaidinama šiose vietose: Athol, Mass. — Balandžio-April 4 d., 7:30 val. vakare. Worcester, Mass. — Balandžio-April 11 d., 7:30 v. vak. New Britain, Conn. — Balandžio-April 18, 7:30 v. vak. Cambridge, Mass. — Gegužio-May 2 d., 3 val. po pietų. So. Boston, Mass. — Gegužio-May 2 d., 7:30 val. vak. N. B. — Vėliau bus pagarsinta ir kai kurių kitų vietų sutartos dienos.

ypatingai didelio potvynio nenumatoma, nes Nemuno ledas yra nestoras, visame krašte sniego beveik nėra, nes žiema buvo šilta ir be sniego. Tsb.

APGAUDINĖJO ŽADĖDAMA TARNYBAS

Kaunas — 1935 m. lapkr. mėn. Aleks. Skripkauskaitė iš įvairių asmenų surinko pinigų, žadėdama per p. Smetonienės rekomendacijas gauti tarnybą. Nukentėjusieji, tarnybų negaudami, Skripkauskaitę apskundė apyl. teisėjui. Byla buvo atidėta, nes nukentėjusieji gyveno ne Kaune. Sausio 28 d. Kauno apyl. teismas bylą svarstė antrą kartą ir Skripkauskaitę nubaudė 3 mėn. kal. ir Mongirdienei atiteisė 50 lt. civ. ieškinį. Nusiskundimų buvo ir daugiau, bet už juos neiškelta byla. Skripkauskaitė į teismą stojo su stud. uniformine kepuraite. Už vagystes ji buvo anksčiau bausta 2 sav. kal. sąlyginai, jei per 2 mt. nenusikals.

NAUJOS KNYGOS

Atsiūsta paminėti nauji SAKALO leidiniai:

Liudvikas Kondratavičius (Vladislovas Syrokomla), MARGIS (Margiris). Išvertė ir eiliuotą į žangą parašė Antanas Valaitis. Įvadą parašė prof. Mykolas Biržiška. Sakalo leid. 150 p. Kaina Lt. 2.—

Siemet sukako 600 metų nuo to laiko, kai žuvo narsiai begindamas Pilėnus kunigaikštis Margis. Tai romantiškai karžygiška poema apie pilies gynėjus ir jų didvyriškumą. Savo forma ji yra klasiškai didinga. Ši poema gali būti mums heroiškos idealizacijos mūsų praeities epas.

Vaidilutė, TĖVIŠKĖ. Romanas. I tomas. Sakalo leid. 346 pusl. Kaina Lt. 3.50.

Vaidilutė, TĖVIŠKĖ. Romanas. II tomas. Sakalo leid. 288 pusl. Kaina Lt. 3.—

Stipri meilės, ne tik mergaitėi, bet ir tėvynei, intriga. Tai vienas žymiausių mūsų grožinės literatūros veikalų. Mūsų talentingoji rašytoja ši veikalą baigė rašyti jau mirties patalė gulėdama. Tai yra mums brangus palikimas, užtat kiekvienam įsigytinas.

—Stasius Būdas, LORETA. Jaunos mergaitės likimo romanas. Sakalo leid. 300 pusl. Kaina Lt. 3.—

M. Linkievičius, ATEINA DIEVAS. Lyrika. 64 pusl. Kaina Lt. 2.—

Tai graškia forma sukurta patrijotinės, religinės ir meilės lyrikos rinkinys.

Vacys Siugzdinis, AMŽINI STABAI. Eilėraščiai. 64 pusl. Kaina Lt. 2.50. Talentingo mūsų jauno poeto labai vykęs pirmas debiutas. Tikrai gražūs, nuotai kingi eilėraščiai.

J. Krilovas, PASAKĖČIOS. J. Talmanto eiliuotas vertimas. Gražiai iliustruotas leidinys. 64 pusl. Kaina Lt. 1.—

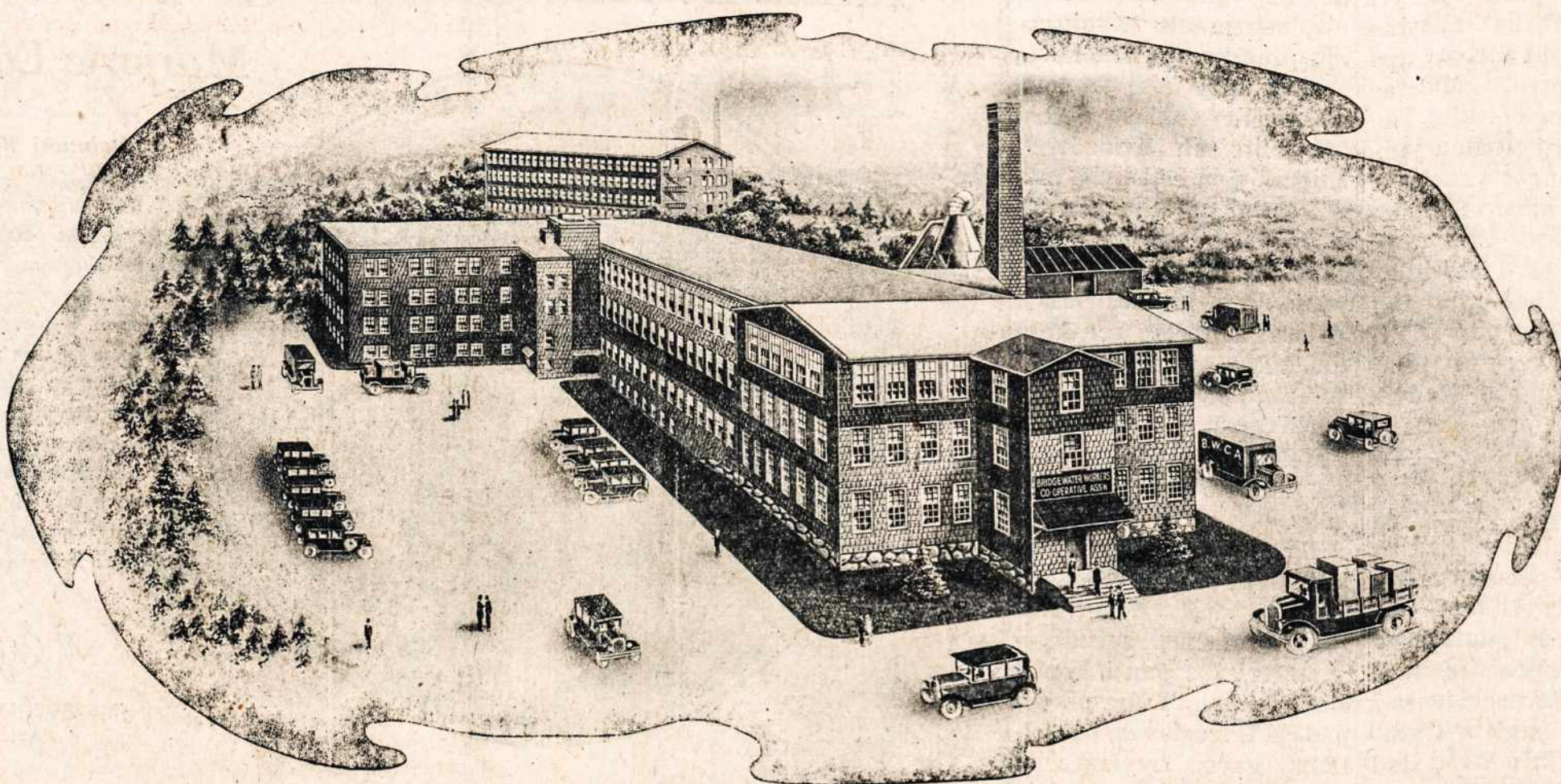
1919 Bridgewater Workers Cooperative Association 1937

Bridgewater Shoe Workers Kooperacija įsteigta 1919 m., kuri šiandien išaugo į didelę įstaigą. Jos pasisekimas bėgyje 18-kos metų buvo labai didelis ir sekmingas.

Šios kooperacijos vyriausias vedėjas yra Jonas Tolvaiša, kurio apsiukrumu ir veiklumu ši įstaiga sparčiai auga ir plečiasi. Bridgewater Shoe Workers Co-operation išdirba aukštos rūšies čėverykus vardu — "OVERGLOBE". Šios išdirbystės čėverykų galima gauti Naujosios Anglijos visose geresnėse čėverykų krautuose.

Šioje įstaigoje dirba 300 darbininkų, kurių didžiojoje yra lietuviai. Pereitoms Kalėdoms ši įstaiga savo darbininkams davė Kalėdų dovanoms bonų — po \$10.00. Taipgi, pereitais metais ši kooperacija išmokėjo savo šėrininkams dividendų \$10,000.00.

Biznieriai, kurie skelbiasi šiame "Darbininko" numeryje, sveikina Joną Tolvaišą, kaip Bridgewater Shoe Workers Kooperacijos vedėją, minint šios įstaigos 18-kos metų jubiliejų.

JOHN D. YOUNG & SONS CO.

SHOE MANUFACTURERS' GOODS

146 Lincoln Street, Boston, Mass.

JOHN E. DANIELS LEATHER COMPANY INC.

SOLE CUTTERS

15 East Street,

Boston, Mass.

DUNGEN, HOOD & CO. INC.

FINE KID

Boston and Philadelphia

THE SUMMIT THREAD COMPANY

East Hamton, Conn.

Quincy, Mass.

Boston, Mass.

THE WIND INNERSOLE & COUNTER CO., INC.

BROCKTON, MASS.

Welting Innersoles Counters

There are many imitations but no substitutes for leather

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

COMPLIMENTS OF
B. KORITIS

I.J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET

FURS

Boston,

Massachusetts.

COMPLIMENTS

— of —

Kistler Leather Company

Boston, Mass.

Manufacturers of Quality Sole Leather
Since 1840

Economical
Long Wearing

Dependable
Water Resisting

BRIDGEWATER SAVINGS BANK

extends congratulations and best wishes to the
Bridgewater Workers Cooperative Company

M. B. CLAFF & SONS INC.

Paper Box Makers and Printers

Established 1898

RANDOLPH AND BROCKTON, MASS.

STOUGHTON MOTOR MART

DIAMOND TRUCKS

Headquarters for Repossessed cars and trucks
1518 Washington Street, Stoughton, Mass.

STEP OUT IN STYLE

MICHAELS STERN
Value First Clothes

Pirkite Double - Brasted Sack siutą, kuris yra pasiūtas Michael Stern. Nerasi gražesnių ir geresnių siūtų kaip šis! Mes Jus kviečiame ateiti ir pamatyti šių naujos mados Double-Brasted siūtų.

\$25.00 iki \$40.00

JOHNSON-SWEENEY
COMPANY

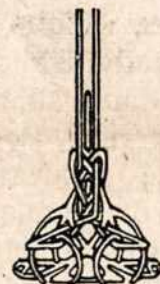
108 Main St.,

BROCKTON, MASS.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

COMPLIMENTS OF

BARBOUR WELT CO.

ACME HEEL COMPANY

FINE OAK HEELS

89 North Montello Street,

Brockton, Mass.

WOODARD & WRIGHT LAST CO.

Makers — WOODRIGHT — lasts

Campello, Mass.

AVON LEATHER CO.

Dealers in Sole Leather and Offa

13 Emmerson Ave.

Montello, Mass.

"Rock-Oak" SOLES

THE AMERICAN OAK LEATHER CO.

354 Congress Street, Boston, Mass.

NORFOLK LUMBER COMPANY

Dealers in Lumber hardware — Masons Supplies
Norfolk Paints and Varnishes

STOUGHTON — BRIDGEWATER